

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎ. ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ಲೋನ್ ರಿಕವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಕೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಷನ್ ಕಮೀಷನರನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಲೋನ್ ರಿಕವರಿ ಏನು ಇದೆ, ಅ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲ್ನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ವಸೂಲ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಕೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ನಾನೇನೂ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಾರೆ.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion on Voting of Demands for grants

DEMAND No. 35&36

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs and Veterinary and Animal Husbandry). —

Sir no the recommendation of the Governor, I beg to move :

DEMAND No. 4

“That a sum not exceeding Rs. 17,43,67,000 on Revenue Account and Rs. 1,61,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1982 in respect of “Animal Husbandry and Dairy Development.”

DEMAND No. 35

“That a sum not exceeding Rs. 1,65,84,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1982 in respect of “State Legislatures”.

DEMAND No. 36

“That a sum not exceeding Rs. 8,28,30,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1982 in respect of “Administration of Justice”.

The question was proposed

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ (ಮಾಲೂರು)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಲೇಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ವಿಭಾಗದ ಸಂಸದೀಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎ. ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಬರೇ ಟೀಕೆ ಅಲ್ಲ, ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೮೦-೮೧ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲದೆ, ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಸ್, ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜ್ ಸ್ ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ಶರಹ ಕೋರ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭ ಲಕ್ಷ ೯೩ ಸಾವಿರ ೩೮೮ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮುಗಿಯದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿರುವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯುಸ್ತ್ ಮೇದವ್ವನವರು ಮೇಯೋಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಕ್ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಟಿಯೊ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಲಾಯರ್ ಕೂಡ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ದಾವಾ ಬರೆದಿರುವುದು ಆರೀತಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ೫೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇನೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಕ್ಷಿದಾರರೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಲಾಯರ್ ಕೂಡ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ೫೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಆ ಕೇಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಲೇನೇ ಇದೆ. ಆ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಣ್ಕೆಗೆ ಅದ್ವೈತ ಕೊಟು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸ್‌ ಏನು ಇವೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ನಾನಾ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ, ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ೮ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಬರೇ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಲದು ಈಗ ತಾವು

ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇದುದರಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದ್ಭುತ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ 23 ಜನ ಮುನ್ಸೀಫರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದ ಸಲ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಈ ಸಲ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 91 ಜನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸದ ಸಲ ಅವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲಾ ಈ ಸಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಅಡಚಣೆ ಆದರೆ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ತಾವು ಯೋಚಿಸಿರಬಹುದು. ಯಾವರೀತಿಯಾಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೇನು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪುನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲಿನ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ 91 ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಹುದ್ದೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾವು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೇನೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜರರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಕೋಮಿನವರು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಪಾಕೆಟ್ ಮನಿ ಅಂತ ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಮೊದಲು ಅವರು ವಕೀಲರಾದ ತಕ್ಷಣ ಪಾಕೆಟ್ ಮನಿಯೂ ಸಿಗದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ತಾವು ಪಾಕೆಟ್ ಮನಿ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಈಗ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 91 ಜನಕ್ಕೆ 3100 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪಾಕೆಟ್ ಮನಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು 9 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ 900 ಜನಕ್ಕಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ 900 ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಪಾಕೆಟ್ ಮನಿ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಅವರವರ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಯಾವರೀತಿ ಇದೇ ಆರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಹಾದಿಯೂ ಸಹ ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೀಗಲ್ ಏಡ್ ಬೋರ್ಡ್. ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ನಾನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಹಣ ವಕೀಲರಿಗೂ ಸಂದಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಗಳನ್ನೂ ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಿಲ್ಡನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೀಗಲ್ ಏಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ತಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಇತರ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ತಾವು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಈಗ ನೀವು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಪಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅಪೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನು ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ

ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಅವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ವೈಸ್‌ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಡವಾಯಿತು. ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ವೈಸ್‌ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ? ನೀವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಕೂಡ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ವೈಸ್‌ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡ ಲೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಸೇವಾನಿರತರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ-ಯಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಈ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಂತಹವರು ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಪುನರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇನಾಗುರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನೀವು ಮಾಡುವವರಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಪುನರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ. ನೀವು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇದೆ, ಯಾರು ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ತಾವು ಮೇಲರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಸ್ಟೇಟ್ ಬಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಈ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಸಂಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ. ಇದು ಆದಷ್ಟು ವೇಗ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಾವು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ೧೫ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಈ ಮಾಲೂರಿ ನಿಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭-೩೦ಕ್ಕೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವವರಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ತಿಂಡಿ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ದೂರದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಂದಿದ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಮಾಸ್ಪರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಕೂಡ ಈ ಮಾಸ್ಪರ್‌ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೂರಲ್ ಪಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಾನೂನು ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೈರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಟೈಮ್ ಆಯಿತು, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಸಾಹೇಬರೇ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಮಾತುಮಾತಿಗೆ ಸಾಹೇಬರೇ ಸಾಹೇಬರೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. That is not the way of addressing the Chair. I observed twice. I wanted you to rectify yourselves. So remind you. It has become a habit with you.

SRI P. N. REDDY.—Accidentally it has come. I am sorry Sir.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟಲ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪದೇಪದೇ ಅಂತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನು ಹೈರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಾಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಟೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆರೋಪ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಲನ್ನು ವ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆ ಅರ್ಜಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಹೈರಿಯಲ್ಲೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಳ್ಳೆ ವರ್ಷ ದಿಂದ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಈ ಕೇಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹೈರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ: ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಹಾಲು ಮಾರುವುದರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾತಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗಿರತಾನೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾಲಾರು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೬-೭ರಿಗೆ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು we regret to inform you, we will not do that ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ತರದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು

ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೋದವರ್ಷ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೨೦-೨೫ ಪೈಸೆ ಇತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಚಂಗಲೂರಿನಲ್ಲಿಂತೂ ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದಸಲ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೪೦ ಪೈಸೆ ಇತ್ತು. ಹೋದನಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ೭೫ ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ೧ ರೂ. ೨೫ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ೫೦ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ಕಡೆ ಆ ಬೆಲೆ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡೈರಿ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಹೋದಸಾರಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಷೀಪ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಪಾರಂನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ೯ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸುಮಾರು ೬-೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಎನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಸುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦೭ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೨೦,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಲೆಬಾಳುವಷ್ಟು ಹಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಕುರಿಗಳು ಹೆಸರುಗಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಸುಗಳನ್ನು ನೀವು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಸಹ ೧,೨,೩,೪, ೫, ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಹಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂತಹ ಹಸುಗಳನ್ನು ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ಡೆಕ್ಕನ್ ಷೀಪ್ ಅಥವಾ ಥಾನೀಪ್ ಷೀಪ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತರಹದ ನಂಬರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ನಂಬರ್ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಕಷ್ಟಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅವನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುಗಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಥವಾ ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಹಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಕೊಡ ನನಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವರದಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರದಿಗಾರರಿಗೂ ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದವರದಿಗಾರರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದ.

ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ದರದಿಗಾರರಿಗೂ ಸಹಾ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸಹ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವು. ಈ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜವಾನರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಸೆಂಟರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯರು ಎಂಬ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳು ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ೭-೮ ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಾತ್ರೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಧಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI M. ABDUL LATHEEF (Kolar).—Sir, I rise to support the demand brought before the House by the Hon'ble Minister for Animal Husbandry. Law and Parliamentary Affairs. Sir, the Hon'ble Minister may agree with me if I say that the Department of Animal Husbandry is in a State of chaos. Sir, I would like to inform you that dispensaries are being managed by Class IV servants in this Department. There are about 150 vacancies of Doctors, 800 vacancies of Livestock Inspectors, and 600 vacancies of Compounders. This Department has a uniqueness of managing its whole show with 50 percent of staff. I don't know how this Department is attending to their day-to-day work with this meagre staff. I don't know why so many vacancies are lying vacant when this Department is taking schemes after schemes and spending lakhs and lakhs of rupees. People are crying for jobs. Jobs are here but the Department has not taken any steps to fill up the vacancies. I would like to suggest the Hon'ble Minister that something tangible should be done as early as possible if at all this Department has to function properly. Regarding the Doctors even before last year also I spoke on this demand and brought to the notice of this august House that many of the Doctors whom we trained in our colleges are

not willing to join this Department because the scales of pay are too low here. If we compare the pay scales of this Department with that of Bharathiya Agricultural Industries Corporation of Poona and Karnataka Dairy Development Corporation we find lot of differences in emoluments, nearly Rs. 300 in the entry level itself. If such is the case no body will be interested to work here. The present position is that about 15 to 20 percent of the Doctors who have been trained in our colleges have joined this Department and the rest of them went to Poona and some other States. So, this is a very bad state of affairs. Either we must think of establishing a new college or increase their pay scales and thereby they could be attracted by the Department. In this bad shape especially the rural dispensaries cannot be managed for a long time, I hope that during the reply the Hon'ble Minister would kindly enlighten us about the steps that he is going to take to fill up the vacancies of Doctors, Live-stock Inspectors and Compounders, as the House is very much interested to know what exactly is going to happen. Sir, even in Karnataka Dairy Development Corporation which is in the same Ministry has different pay scales. Why this disparity? This disparity should be removed.

Coming to the drugs aspect, Sir, the budget allotment is quite inadequate and the Department is always short of drugs. Rinderpest disease has recently taken a very heavy toll. I would like to suggest to immunise all the animals through out the State. Though I am not a scientist, I have got some preliminary knowledge about the medicines. I am told that one single immunisation dose will make animal immune with a particular disease in its whole life. So, if mass immunisation programme is taken up, I think it will avoid attack of rinderpest disease to animals.

Sir, regarding the cross breed animals we have very good varieties. All these animals are bought at a very high price from Gujarat, Maharashtra and other States. We have good animals which are being exported to other States. If at all we are interested in production of more milk we should ban this export.

2-30. P. M.

Sir, in my own place, so many people from Maharashtra and Gujarat come and take lorry loads of cows for their slaughter houses. If a villager wants to buy a cow, he has to pay 2% marketing fees; this is very unjustified. The hon. Animal Husbandry Minister should send a letter of protest against this to the Minister for Marketing.

So, this should be banned. The milk yield of high breed cows is very high. The Government is maintaining so many farms, but not a single cow is being given to the public. So, if you could give some cows of high milk yielding varieties, the farmers shall be extremely thankful to the Department. The District headquarters should have diagnostic laboratories to find out all new type of varieties and to take immediate control measures. Though we have a number of co-operative societies to procure and sell the milk, a few more could be organised in my district so that more milk could be procured. I would like to say a few words about immunisation. For foot and mouth vaccine you are charging Rs. 4; but I think it should be exempted and this vaccine should be made available free of cost. Regarding this poultry, Sir, though you have reported that you have developed a variety known as my-schicks my information is that this my-chics consumes lot of feed and the bird is a heavier one. With this development, still we are far behind the breeds such as rani-shavers, bob-cocks and highlines which are parent-stock of America and Denmark. So, this mychick breed has to be further developed to make this bird a smaller one and the egg yielding capacity should be more. You have not reported and I do not know whether you have made any experiment on these broilers. Only rani-shavers and bob-cocks are available in the Market. I want to know whether the State Poultry Department has taken any initiative to develop broiler varieties. You have not mentioned about the inoculation or immunisation of rani-cake and fowl-pox. You have done something like giving 16 lakhs injections. It was common sir, that both this fowl-pox and rani-cake injections are not given to poultry chicks. When there is a difference of 14 lakhs, I do not know whether this fowl-pox was discontinued and what are the reasons for that because this chicken-pox is taking a heavy toll in my area.

About artificial insemination, I would like to know from you what is the cost of single dose? What is the percentage of utilisation and what is the actual result? For each cock born what will be the Government expenditure on this artificial insemination because I am told that a lot of money is being wasted on it. Whether it is feasible to have this or not, it is for you to decide.

While you devote your attention for the development of piggery you should have one thing in mind, that is, the spread of brain-fever. We have passed through a night-mare and even now in Mandya and Hassan districts, this disease is there. So, whenever you think of developing it you should think of developing them in segregated places; that is what the medical opinion is about these animals. I have

confined to only Animal Husbandry Department and with these words conclude my speech. Thank you very much.

† SRI C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Speaker Sir, I am grateful to you for having given a chance to speak on these three demands. Since the hon'ble Member Sri Abdul Lathif confined himself to Animal Husbandry Department, I would not like to deal with it, but I will speak on other demands. Now, I take up Judicial Department.

Sir, I would like to ask the Hon'ble Minister incharge of Law and Parliamentary Affairs, what happened to the Bill which we have passed last year i.e., the Bill providing service conditions and reservation for SCs/STs in the High Court as well as Public Service Commission and the Legislature Secretariat. I have raised it and they have said that we have sent to the Governor for his assent. Two years have elapsed, but still it has not come. Sir, under the Constitution, according to Article 299, the appointment of officers and servants of the High Court is exclusively vested with the Chief Justice. But, here, the Chief Justice is not following reservation for SCs/STs. I have raised it last year and we have been raising it year after year, but why this has not been done? The power is given, but he must follow some principles, some rules and some norms. Neither he consults K.P.S.C. nor has he got guidelines in appointing officers and other servants. Therefore, my complaint is that he is not following reservation for SCs/STs. If it is necessary, we can amend the Constitution also because it was drafted about 31 years back. Last year it went to Governor for his assent, but I do not know whether it has gone to the President. Therefore, this power of appointing officials, officers and servants by the Chief Justice must be amended. Another thing is, the man who appoints has got the power to transfer. So far as the High Court is concerned, he can make transfers within the High Court only. Other than the High Court, that is, in all subordinate courts, it is the Government which makes the appointments i.e., Public Service Commission. When the Public Service Commission makes appointments, it is the Government which has got powers to transfer. What happens here is, the Chief Justice appoints all clerks, peons etc, and further he transfers to lower courts. First of all, reservation is not followed and secondly he makes appointments and transfers to lower courts which is not correct and which is illegal. So, I want the Government to prove into these things and see for the last 10 years how many appointments were made and how they have been transferred to lower courts, how many officers have been appointed, how many clerks have been appointed, how many peons

and chaprasis have been appointed and whether the reservation is followed. Somehow, the successive law ministers have not tackled this problem. We cannot question their judgement and wisdom, but we can question them, if they do not follow the recruitment rules. Kindly see that the Scheduled Castes and Scheduled Tribes get their adequate representation in Judiciary. The High Court has sent the Direct Recruitment Rules for District Judges to the Government. The Government has not given its clearance so far. Why?

Now, the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs has brought up a very good scheme of training for Scheduled Caste and Scheduled Tribe Advocates. After the successful completion of the training, they will be absorbed as Munsiffs. Nearly 143 candidates will be given a training with stipend of Rs. 500 per month for a period of 4 years. I feel, the outcome of this training programme should be qualitative and not quantitative one. I request the Government to appoint some retired judges as Professors or Lecturers. If this was thought of in the year 1950 itself, there would not have been any dearth of Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates for Munsiff Posts now. The Law Ministers subsequent to the year 1950 did not bother about it except drafting some bills. I am very happy that the present Law Minister Sri Y. Ramakrishna has taken up this scheme of training for Scheduled Caste and Scheduled Tribe Advocates.

We have got only one Scheduled Caste High Court Judge, who is the seniormost High Court judge among three or four judges in the country. After his retirement, there is no other person to succeed him. I demand that the government must immediately appoint a Scheduled Caste High Court Judge. There are a couple of District Judges who are most competent and senior belonging to the Scheduled Caste. Why not the government select them for the post of High Court Judge? I hope the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs would take up the issue with the Central Government and recommend them in conciliation with the Chief Justice of India.

Sir, we have got one High Court at Bangalore and people all over the State must come to Bangalore to file their cases and get justice. Some time back, the hon'ble Member Sri Shearnali Chandra-shekar brought a resolution asking for a High Court Bench at Shimoga. He wants everything at Shimoga since he hails from Shimoga. But, I would suggest to the government to think of setting up a High Court Bench at Hubli-Dharwad. It will be a nearer place to the people of Belgaum, Bijapur, North Kanara, Bidar, Raichur, Gulbarga etc. I appeal to the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary

Affairs to consider the proposal of creating a High Court Bench at Hubli-Dharwad. The previous Hon'ble Minister for Law has said, somewhere in public meeting and even in this House that it is necessary to have a High Court Bench at Hubli-Dharwad and the government is thinking about it. I would also suggest here that the Government of India can think of creating a Bench of Supreme Court in Southern part. The Government of Maharashtra has created a High Court Bench at Nagpur. They are thinking of having another Bench at Aurangabad.

Sir, I welcome the proposal with regard to the transfer of High Court Judges from one Court to another. It is a good thing that the Government of India is thinking in that line. If the High Court judge is serving at a place for more than 10 years, a vested interest will be creesed. Sometimes, after retirement they contest elections for Assembly or Parliament. There was one Supreme Court Judge, who after his retirement contested for Parliament and was elected as Member of Parliament. Therefore, I suggest to the government not to keep them for a long time in one place. Anyway, it is a very good idea to transfer High Court Judges from one court to another court.

Sir, I compliment the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs for a good thing that he has done and that has attracted me. He brought a Bill and it has become a law. The Bill is concerned with the disqualification of persons who practice untouchability under the Civil Rights Act. This Bill is for the President and Members of the Taluk Board. While welcoming his good service, I appeal to the Hon'ble Minister that he must introduce this for the Municipal Councillors and the Corporation Councillors of Bangalore, Mysore, Hubli-Dharwar, Belgaum and Shimoga. Please see that it is extended to the Members of the Parliament, Rajya Sabha, Members of the Assembly and Council. In the villages the headman is the cause for the untouchability and he prevents the Scheduled Caste/ Scheduled Tribe persons from taking water, from entering into the temples etc. So, I welcome this Bill. As I told you already a Bill by name the Karnataka State Civil Services Bill 1978 was sent to the Governor. They must take action so that people will get benefit of the Bill and we will have adequate representation in the High Court. With these words, I once again appeal to the Government to appoint a Scheduled Caste man in the High Court.

Coming to our Legislature Secretariat, I have got one or two points. Sir, the question of securing independence for the Legislature Secretariat has been a matter for debate for all these years. It

has been provided under the Constitution that the Legislature should have separate Secretariats for the Legislative Assembly as well as for the Legislative Council. There is a separate Secretariat for the House of People, as well as for the Rajya Sabha. But here, it has not been done. They are following the footprints of Commonwealth. When they have got separate Secretariat, why should we not have our own independent Secretariat? It is incorporated in the Indian Constitution. Sir, under the Article 187 and 98, the Parliament and the Legislature should have separate Secretarial staff and service conditions, appointments, promotions and everything must be framed by the Legislature Secretariat independently without asking the Government or the Minister or without going to the Law Department. Sir, I will just read out what our Dr. Baba Saheb Ambedkar has said while introducing the question of having a separate Secretariat for the Parliament as well as for the Assembly through Article 187 and 98 for your kind notice and I know that you will take up the matter.

MR. SPEAKER.—Playing on the pride of a man is a very bad thing also.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I will just read :

“This House will see that this is a new article which is sought to be introduced in the Constitution. The reason why the Drafting Committee felt the necessity of introducing an article like this lies in the recent Conference that was held by the Speakers of the various Provinces in which it was said that such a provision ought to be made in the Constitution.

It was, as everyone most probably in this House knows, a matter of contention between the Executive Government and the President over since the late Mr. Vithalbhai Patel was called upon to occupy the President's Chair in the Assembly. A dispute was going on between the Executive Government and the President of the Assembly. The President had contended that the Secretariat of the Assembly should be independent of the Executive Government. The Executive Government of the day, on the other hand, contended that the Executive had the right to nominate, irrespective of the wishes and the control of the President the personnel and the staff required to serve the purposes of the Legislative Assembly. Ultimately, the Executive Government in 1928 or 1929 gave in and accepted the contention of the then President and created an independent Secretariat for the Assembly. So far, therefore, as the Central Assembly is

concerned, there is really no change effected by this new article 79-A, because what is provided in Clause (1) of article 79-A is already a fact in existence.

But it was pointed out that this procedure which has been adopted in the Central Legislatures far back as 1928 has not been followed by the various provincial legislatures. In some provinces, the practice still continues of some officer who is subject to the disciplinary jurisdiction of the Legislative Department being appointed to act as the Secretary of the Legislative Assembly with the result that officer is under a sort of a dual control, control exercised by the department of which he is an officer and the control by the President under whom for the time being he is serving. It is contended that this is a derogatory to the dignity of the Speaker and the independence of the Legislative Assembly."

Sir, as you are aware, the Secretariat for the House of Loka Sabha and the Secretariat for the House of Rajya Sabha has got equal power with that of the Secretariat of any Ministry. They need not consult the Public Service Commission. Now, consulting the Public Service Commission has been done away with. Now they will settle their own matter. If they have any problems the Secretaries will discuss, they will discuss with the Speakers, with the Secretaries of other Departments. If necessary, the Speaker will discuss the problems with the concerned Ministers or with the Prime Minister. Such a procedure must be adopted in our Legislature Secretariat also. This is my submission to the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs. You must create an independent Secretariat for our Legislature, one for the Legislative Assembly and one for the Legislative Council. For the Legislative Council, we are having one Additional Secretary. Please call him as 'Secretary' as we call in the case of Legislative Assembly or in the case of Parliament. This demand for the independence of the Legislature has been there for a long time and some day some decision must be taken, Sir, in Parliament for Under Secretary and above they can appoint. Such powers must be there for our Secretariat also. Kindly think and treat our Secretariat with all dignity. This House is supreme and cannot be controlled by the Executive.

3-00 P.M.

We want not only separate Secretariat, but also separate accommodation. Sri Kagodu Thimmappa is thinking to give more accommodation for Secretaries to Government. We have got very

small rooms. There is no place at all. There is no place at all in the Accounts Section of our Secretariat. The Members must go and stand because there is no place. And you want to have a big room, an ante-room, a sofa and all these things for Ministers? We too want more accommodation for our Secretariat.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—The entire first floor will be given to Legislature.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—You will never do it.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—Definitely we will do it.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The Secretaries to the Government want big rooms. Not only big chambers, but also Conference Hall they want. In the Conference Hall, the others will not understand what they say and the Secretaries will not understand what the others say. What about the Legislature Secretariat? As I have said, it is the supreme body of the land. I think all the Hon. Members will agree with me. We have got so many Committees. The Chairmen of these Committees do not have separate rooms. How do you expect them to function? Have you ever thought about it? Have you ever applied your mind?

SRI KAGODU THIMMAPPA.—Yes.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—No. You have purchased that building. What happened? I like the construction pattern followed in Delhi. They use a common bath room. The Finance Secretary, the Defence Secretary, the Economic Affairs Secretary, etc., all of them will go to the same bath room. Here they have purchased a big Building. Now they are altering every room spending lot of money. They have purchased it for about Rs. 6 crores. But it may actually be Rs. 14 crores, because they are altering every room they want ante-chamber, and all such things. Why not they do it for our Legislature? There are several Committees. For the information of the House I can state that in Maharashtra Legislature, the Chairman of all Committees such as Public Accounts Committee, Public Undertakings Committee, Estimates Committee, Committee on Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes and all other Committees of the House have got separate accommodation. They are having more Committees than our Legislature. But still we do not have accommodation. What I am appealing to you is that you should see that all the Chairmen of the Committees are provided with separate rooms and the entire First Floor of Vidhana Soudha must be exclusively meant for Legislature Secretariat. Bring in a resolution. We will pass it. While discussing on the Committees, I would like to make a sugges-

tion. All the Governments are in a hurry to bring Bills. Last time we passed some 27 Bills with/without discussion. In the British Parliament, they have got a Committee on Bills. That Committee scrutinises the Bills before they are placed before the Parliament. Kindly see whether such a Committee could be constituted here also. Sir, if you allow, I will speak.

MR. SPEAKER.—But you cannot go on till this evening.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Even if you allow, Sir, I am not competent to speak till evening. It is the competence of the Ministers because they will speak for hours together. They are briefed by the Secretaries. Who is there to brief me? Sir, we follow the Parliament. And India is one country.....

MR. SPEAKER.—I do not think that we have a Committee on Bills in the Lok Sabha.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I said, in United Kingdom. In the Lok Sabha, there are Consultative Committees attached to each Ministry. Some time back our State Government thought about having Consultative Committees. It is far better so that the legislators can come into contact with the Ministry and understand what is the Development, what work should be undertaken by the concerned Ministers etc. Why they are feeling shy? They sent me a letter asking what Committee I preferred. I mentioned one. But they never constituted it. At least now kindly constitute Consultative Committees for all the Ministries. Such Committees will know what the Government is doing. The Committee will know whether the Hon. Minister for Public Works is laying more roads in Shimoga only or gives more grants to Chikamagalur only like that. We will come to know it. I appeal to the Government to do these things.

So far as the staff of Legislature is concerned, it is inadequate. Our work is expanding. There are so many vacancies. I want you to strengthen the staff of the Research Wing of the Legislature because they can do more service in all the fields. I suggest that the Members of the Assembly should also be provided with some facilities by way of providing a Typing Pool so that they can get letters typed and send questions, resolutions etc. There must be some assistance for the Members of the Assembly and Council to work effectively. I am not demanding separate facilities for each Member. It is not possible. Some rich countries are providing. But at least some help for the Members of the Assembly and Council from our Secretariat must be there. That requires more funds. Funds must be at the disposal of the Hon. Speaker and the Hon. Chairman.

Sir, in the Legislature Secretariat, I have got the list, the percentage of scheduled castes is very low. We do justice for others. We must do justice for them also. There are thirty-two Dalayats and only 6 belong to scheduled castes. Twenty-two watchmen are there but no scheduled caste person is there. Why? I appeal that at least in the Secretariat they must have adequate representation. Many Dalayats/Peons who are working for the past ten years or so and have passed S.S.L.C. examination, have not been promoted. Please see that they get promotion. Somebody must see it. Otherwise it becomes very difficult because if they do not promote in the Secretariat itself, the other Departments will not promote them at all. It becomes difficult for us to check. With these words, I praise the Hon. Minister for the good work he has done and request him to do what he should do at the earliest. Now, coming to the Department of Animal Husbandry, all these years they have got the technicians, highly qualified persons like Doctors and Directors and so on and so forth. Have they assessed the requirement of chicks, eggs and milk? You say that you have satisfied the entire Karnataka by this Bangalore Dairy. Bangalore Dairy milk van goes to the houses of big persons and goes to the Ministers' houses and then...

MR. SPEAKER.—Van won't go to the Minister's House.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—Does the milk go by car? I was told that they take lot of milk. Please see that how much milk you require to supply to entire Karnataka. Many children, after their mothers' milk, have not seen milk at all. After going through the report, they have produced in 1980-81, 28,63,897 eggs! How accurately they have accounted?

(laughter)

How is that they have accounted? By machine or by human being?

MR. SPEAKER.—Is it very difficult to count? You know, fishes are counted by men and not by machine.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, our population is 350 lakhs and they have produced only 28 lakhs. How they are going to manage? Unless they produce more, the price of the egg will not come down.

MR. SPEAKER.—You have to exclude people like Mr. Shivananjappa and Sheerally Chandrashekar from egg eating population.

SRI SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Fortunately he is including us also.

(laughter)

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I deliberately include them because eggs are considered vegetarian food by vegetarians.

SRI I. P. D. SALAPPA.—Fish is also considered as vegetarian food.

A MEMBER.—Vegetarians have started eating non-vegetarian food and therefore the prices of NV food have gone up.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, without making any reference to anybody, I would submit to the House that the vegetarians are strictly vegetarians 'at home'. When they come out of the house and when they go to hotels, they are non-vegetarians. Since everybody started eating non-vegetarian foods because of its taste, there are now more number of NV hotels. See Hotel Ashoka, Hotel East West, Hotel Chalukya. In Chalukya hotel, on one side there is vegetarian food supplied and on another side non-vegetarian food. I see more crowd near non-vegetarian side, where they are supplying chicken, fried chicken and noodles in Chinese style.

MR. SPEAKER.—Please don't tempt some of the members.....

(laughter)

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, they have also said that 4,63,069 chicks were hatched. How much is the infant mortality? How much have survived? These figures are not there, I have seen you supplying goat and sheep under Tribals Sub-Plan. You have also given cattle but there is no fodder. You are all for the rural population but you don't apply your mind as to how the rural population must be helped. A villager is given a cow and with that he will be struggling to get fodder and on the third or fourth day it will die. You say that so many people were helped. How to rear the cattle? That is the difficulty. While supplying to villager your department supply bulls instead of cows. It is very costly and uneconomical. You must see and check and then give it. There must be some sort of squad to visit these areas to help these people otherwise what you give will go waste. For tribal people, you can give them some birds, and sheep. You must maintain them for one year. The tribal man is not getting any milk from it. You must also permit them to rear in the forest area. Kindly see that the Animal Husbandry Department becomes an useful department to help the farmers and others. With these few words, I thank again and conclude my speech.

† SRI PRABHAKAR TELKAR (Chittapur).—Sir, while supporting the demands put forth by our Law Department, I want to submit certain facts. It is the policy of the Government to help the poor and give justice at the door of the poor people. With that intention the Government is trying its best to help the poor. The very important

point to be considered is the requirement to achieve the goal. The first and foremost point is that we should have courts in each Taluk. There are several Taluks in Karnataka State.

Now, it is restricted only to the Public Works Department. They will try to introduce this system to all other departments and ruin us. In the confidential reports, they write 'outstanding'. What is that outstanding? Has he got four heads and eight legs? Does he sleep only for two hours and spends rest of the time on the work spot? He becomes a top man of the Department the moment it is mentioned as outstanding in his confidential reports. I appeal to the Hon. Minister for Public Works to take a decision on it. Already they have ruined us enough preventing the Scheduled Castes and Scheduled Tribes entering into the Public Works Department. Is there any law in the country to say, if an outstanding remark is given in the confidential reports, he should get preference over others? A person who worked for 25 years in Jungle, Nugu Project, Sharavathi Hydro-electric Project, Bhadra Project etc., when he is about to get promotion, they are insisting outstanding confidential reports. Why do they attach so much of importance when it is written by some communal officer? Have they, at any time written an outstanding confidential reports in respect of Scheduled Castes and Scheduled Tribes official? There was one Chief Secretary here who coined this word 'merit'. What do they mean by merit? If a labourer's son becomes an engineer, what merit he can have. If his father is a villager, he cannot say that his father is an IPS Officer or the Secretary to Government. After all, a man who comes from village, what merit he can have. In cities, father will be some officer and mother will be graduate and at home they speak good English, they pick it up. Most of the villagers are residing in one room without light. In such a condition, can we expect to pass him an examination in first class? The K.E.B. people have not electrified all these villages inspite of their schemes like R.E.S., Bhagya Jyothi etc. There is no Bhagya and no Jyothi. An Executive Engineer or Superintending Engineer, who goes round in a Jeep and spends his time in the Guest House gets outstanding confidential reports. Kindly see that word 'outstanding' does not find a place in the confidential reports in respect of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Even if they work like a donkey, nobody will encourage them since they belong to Scheduled Caste. Therefore Sir, the system of writing an outstanding confidential reports is illegal and has no sanctity of any law in our country. It is against the provisions of the Constitution of India. Recently, some Managing Director of a Power Corporation promoted one Superintending Engineer and placed him at the top by that one word 'outstanding'. Sir, it is a very dangerous weapon and

should be taken away from them. I will put some questions to the man who has written 'outstanding' in his subject. Let him answer correctly, I will resign my post.

The Government has very rightly taken a decision when they established one Munsiff Court at Shahapur in Gulbarga District and another in the Bijapur District also. But, that is not at all sufficient. What I feel is that the Government should think of establishing more and more courts, at least one for each taluk. There are certain taluks which are big, for example I may cite of Chittapur taluk itself. From one corner to another corner we have to travel 100 miles and in this taluk, the Government had very rightly taken a decision. In order to dispose of certain cases, the Munsiff Magistrate sits at Shahabad two or three days in a week or something like that. But there are several cases which are to be disposed off and with the good intention that the labourers or the persons who are litigant public should not travel more and spend more, the Court itself goes there and decides the cases. Similarly, I have suggested to the Minister as well as to the Chief Justice of Karnataka High Court to have a sitting at Kalgi in Chittapur taluk, because those people have to travel about 80 Kms. to come over to Chittapur and because of lack of transportation and accommodation at Chittapur they have to spend 3 days for attending one day's work. This is causing much inconvenience to the poor litigant public and when our benevolent Government thinks that justice should be given to the poor at his door, I suggest to the Government to select such of the few places in Karnataka where the litigant public have to just travel about 60 Kms., 80 Kms., or 100 Kms. in order to get justice for establishing Courts and the poor should go to their hobbles or revenue circles where they can get those cases decided as we are doing in the Land Tribunal cases. So, if the Government takes such steps, I think, the main object and the main intention of the Government can be achieved, the hon. Minister Sri Y. Ramakrishna who is taking much interest for the benefit of the poor litigant may take a step in this regard and see that such Courts are established in taluk places to dispose of the cases.

I think the usual demand or the contention of all the legislators here is that quarters for judicial officers must be at the places where they work. It is because, we feel that the Judge should not be under any obligation when he sits over the seat of justice in each Court. Therefore, it is better that the Government thinks of having quarters for these judicial officers in each taluk.

Regarding the Court buildings, we see that several Courts in rural areas are located in shabby buildings, without any proper accommodation. For this the Government will have to take necessary steps and see that the Court buildings and the quarters for judicial officers come up in each place. I think that under the HUECO scheme or something like that, it can be taken up and this will definitely help in imparting justice to the people. We have got Civil Judges Court that has been established at Yadagiri. But, there is no proper accommodation and there is no building. Similarly is the case at Shahapur where the courts have come up recently. At Aland in Gulbarga District, the Court is not in a good building. So, I say that the Government should think of constructing good buildings for the Courts and also for the judicial officers.

In order to help the poor, our Government and particularly Sri Y. Ramakrishna has taken pains to enact a law called the Karnataka Legal Board Act. I think it is a unique act which has been passed by our Government which comes to the rescue of the poor persons, poor litigant public who are economically poor and have been deprived of justice for want of assistance. In order to help such weaker sections of people the Legal Aid Board has been constituted and there are several schemes that have to be taken up under which the tenants, the weaker section people, particularly SCs/STs and backward class, will be getting full assistance. But, it is not a good thing to pass an act and say that we have done this. Its implementation is very very important. So, I request the Government, through you, Sir, to publicise it to the utmost extent which will enable the people to get the aid which has been provided under this Act. As we see the people know that they can get help in hospitals. Like that, the Legal Clinics should come up everywhere, where these poor people can come and approach as in the case of hospitals. Similarly, I say that the legal clinic should be opened in order to help the poor people to protect their rights, to protect their respect, their property. This has been done by passing an act and its implementation is quite essential. Therefore, I request the Government, particularly Sri Y. Ramakrishna, who is taking much interest, to come forward and see that these people are helped in order to protect their rights.

(Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

3.30 P.M.

Then Sir, hon. member Sri C. M. Arumugham was of the opinion that a High Court Bench should be set up at Dharwar. Taking into consideration the inconvenience that has been caused to the people

belonging to Bidar who have to travel more than 800 or 1000 KMs. to come to Bangalore, the people of Bidar, Gulbarga, Raichur, Dharwar and Belgaum may be feeling the necessity. So it will be better if a High Court Bench is taken up at Gulbarga.

Regarding recruitment for Administration of Justice, I congratulate our Hon'ble Law Minister for taking up training of Law graduates belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Class people. Proper representation should also be given to the Backward Class people. In the report it has been shown that out of 43 candidates who have been selected, only 2 Backward Class candidates have been given.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—I rectified it in the subsequent Government Order.

SRI PRABHAKAR TELKAR.—Regarding Legislature, one thing I just want to submit. There are some hon. friends here who speak in English and other colleagues don't understand English. So, will the Government think of putting some machinery for translation of Kannada to English and English to Kannada as it has been done in Parliament? In Maharashtra also they have three languages.

SRI I.P.D. SALAPPA.—Sir, hon. member Sri Prabhakar Telkar is demanding for some translations. Since he is in Karnataka, as a Kannadiga, I am requesting him to kindly learn Kannada and speak in Kannada fluently. We welcome it.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೆಲ್ಕರ್.—ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

Therefore, I suggest that translation of these two languages with some machinery or equipment can be taken up here so that nobody experiences any inconvenience while talking or hearing the speech.

As the Chair is very anxious that I should stop my speech, just talk about the last point i.e., Animal Husbandary. The RVDs, which are required in rural areas, are to be increased. But there is dearth of Veterinary Doctors. For the last two or three years we have seen that the livestock is not at all being properly protected in our area. There are several RVDs where one man is dealing or a Class IV servant is looking after. So immediate step should be taken by the Government to see that the veterinary doctors and necessary staff are provided at the earliest. There are several places where the cattle is not being properly protected from the disease and therefore, the

Government should take immediate steps and see that livestock is protected. With these views, I thank the Chair and take my seat.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎ. ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ (ರೋಣ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿಕರ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪಶು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯ ನಂತರ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತ ಖಾತೆ ಅಂದರೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಜನರೈತರು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಡಿಸೆಲ್ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೈತರುಗಳು ಸಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ನೆರವಾಗಿ ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿ ವಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಕೂಡ ರೈತನ ಮನತನದಿಂದ ಬಂದಿರುವವನು. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರೆ, ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ೨ ರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಇವತ್ತು ೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಿಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮನನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮನುಷ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಏಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಎಲ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಸ್ವೀಕರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ರೈತರು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಹಲವಾರು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂಡತಕ್ಕ ಹಸುಗಳನ್ನು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ರೂರಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ, ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಏನು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂದರೆ, ವಟರ್ನರಿ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಕಾಂಪೌಂಡರ್ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟು ಬೇಕು ಅಷ್ಟನ್ನು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೧೯೬೯ರ ವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿತಂಥ ಕಾಂಪೌಂಡರ್ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೆರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೂಸ ಮೊಸ ರೋಗಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ತರಹ ರೋಗಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತು ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಡ ಕುರಿಗಾರರು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಸ್ತೆಂಡರಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತುಂಬಾ

ಪಾದದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಯುತ ವೈರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು, ಬಹಳ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರು ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಾಹನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನೀವು ಹೋಗುವಾಗ ನಮಗೂ ಹೇಳಿ ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ದುರ್ಬರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಾಣವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ವಿ.ಎಲ್.ಐ.ಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಆದಕೂಡಲೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಬಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಮೆಟರ್ನಿ ರಾಕ್ಷರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರೇ ಬೇರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೆ ತನದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು ಆರ್. ವಿ. ಡಿ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು 31 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗಗಳು ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಜನಗಳು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ವಿ.ಎಲ್.ಐ.ಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದಕೂಡಲೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 100-150 ಜನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ವಿ.ಎಲ್.ಐ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಈಗ ಕ್ಲಬ್ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈಗ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೆಟರ್ನಿ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆ ದಿನದಲ್ಲಿ ರೈತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾದಂಥ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಈಗ 10 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಗಳಿಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳು ಅಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಿಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಎಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೋಗಗಳು ಇವೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಚಪ್ಪೆ ರೋಗ, ಕಾಲಬೇನೆ ರೋಗ, ಗುಂಡಿಗೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಗುಂಡಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ 10 ನಿಮಿಷ ಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು 100 ಅಸ್ತತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಸಚಿವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ., ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್, ಶಿಕ್ಷಣ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೇಗೂರು ಫಾರಮ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಿಂದೆ ಹರಿಯಾಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಸುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಅಂತರಲೋಕೀಯ ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಜೈರಿ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಬಂದರಿಂದಲೇ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪೌಲ್ಕಿ ಭಾರಮ್ ಗಳನ್ನು, ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎಸ್. ಎಫ್. ಡಿ. ಎ. ಮತ್ಯು ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಹಾಲನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಒಂದು ಪ್ಯಾನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ. ನಮ್ಮ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಗದ ಬಹುಕಾಲದ ಬೇಡಿಕೆಯಾದಂಥ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂದರೆ ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಾರವಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಎಂದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೇಸುಗಳಿಗಾಗಿ ವಕೀಲರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗಂತೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕ್ಷೀರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೋ ಒಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಬೆಂಚನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಆ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರಾದ ನಾವುಗಳು ಮತ್ತೂ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ವಕೀಲರು, ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದನಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆರ್.ಎ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಾನ್ಯ ಪಶುಪಾಲನೆ, ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ರಾಜ್ಯ. ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಲಂಬಿಸಿರ ತಕ್ಕ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಶುಪಾಲನೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಇಲಾಖೆ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ. ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಕಮಿಷನ್ ವರೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಭಿಮತಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ರೀ ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯ

ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಕವಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಇತ್ತೋ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮೂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಉದಾ ಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಇಂಡೋ ಡ್ಯಾನಿಷ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆ ಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆರಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವೆಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳೆನಿಸಿ ಅವರದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್. ಅವರದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಚೆರುಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಈ ರೀತಿ ಗ್ರೇಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನೂರಾರು ಹುದ್ದೆಗಳು ಏನು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಲಿಫ್ಟೆ ಜನ ಬಿ. ವಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಮೆಟನರಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರೋ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಉಳಿದವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂತ ನಾನು ಕೆಲವು ಡಾಕ್ಟರ್ ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ೨ ವರ್ಷ ಪಿ.ಯಂ.ಸಿ. ಆದಮೇಲೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ೫ ವರ್ಷ ಹೇಗೆ ಅವರು ಓದಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ೨ ವರ್ಷ ಮತ್ತೂ ೫ ವರ್ಷ ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರಮ ಇದೆ. ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ೯೦೦ ರೂ. ಗ್ರೇಡ್ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ೬೬೦ ರೂ. ಗಳ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ೯೦೦ ರೂ. ಗ್ರೇಡ್ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಅಂತ ಪುನಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ಮೆಟನರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ೯೦೦ ರೂ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ೧೧೦೦ ರೂ. ಇದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದಲ್ಲದೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್‌ನ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಏಡ್‌ಮೆಂಟರಾದಂತೆ ನೂರಾರು ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ವೆಟರರಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ದನದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಮೈನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್, ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣ, ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಡೆಪ್ಪೆನ್ಸರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಔಷಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ದನಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಘಟಕ ಈಗ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ, ಇದನ್ನೇ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್, ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ದೊರಕದೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿ, ಆ ಕುರಿ ಸಂಕಿರವರು ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇದೇ ರಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೪.೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೈತರಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಿಮಿಕಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನ್ಯೂರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮ್ಯಾನ್ಯೂರ್ಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ತಿರುಗುಮುರುಗು ಆಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ರೆಸಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕಿಮಿಕಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಾಲಭೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಶುಪಾಲನಾ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಜೀವನಾ ದಾರವಾದಂಥ ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ದೇವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಮಮತೆ ಇಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಎತ್ತುಗಳೇ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ರೈತನ ಬೆಳೆ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆತನು ಮತ್ತೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಡಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಮಿಠಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಅವನು ಪೂರ್ತಿ ಮನೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ದಾಲು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಎಮ್ಮೆ

ಹಸುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಸು ಎಮ್ಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಎರಡು ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿನಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಾರಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಉಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವನಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಆಘಾತ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಸಾರವೇ ಕಳೆಬಿದ್ದಂತ ವ್ಯತಿರಿಚ್ಛಿ ಬಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಗಸರಂತೂ ಗೋಳಿಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಹಸು ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತವರು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಸಿಗೂ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಂಪಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಶುವಿಮೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೇನೆ ಬಂದು ರೈತರು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಬಹಳ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಸುಗಳಿಗೂ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಶುವಿಮೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಡೈನಿಟಿಕ್ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕ್ರಾಸ್‌ಬ್ರೀಡ್ ತಳಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬರುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಾಗ ೧೦-೨೦-೩೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವರು ಬರಲು ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಾಪಸ್ ನೂರು ಮೈಲಿ, ಏನತ್ತು ಮೈಲಿಯಿಂದ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಹಸು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನಾನುಕೂಲವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದರೂ ಅದರ ಗಂಜಳ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಟಿಸ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೋಗವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಲಾರು ಕಡೆ ಹರಡಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಡಯಾಗ್ನಿಸ್ಟಿಕ್ ಮಾಡಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಒಂದು ರೋಗ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಡಯಾಗ್ನಿಸ್ಟಿಕ್ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದು, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮೊಬಾಯಿಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದೊಂದೊಂದನ್ನು ಕೂಡಿ, ಕಿನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಎರಡೆರಡು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮೊಬಾಯಿಲ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಶುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೋಜನ್ ಸೆಮೆನ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆ.ಇ.ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಸುಮಾರು ಎರಡನೂರು ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರೋಜನ್ ಸೆಮೆನ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಪ್ರೋಜನ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೇ ಇಡಬಹುದು. ಮೊದಲು ಕೆ.ಇ.ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸೆಮೆನ್‌ನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ೨೫-೩೦

ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ 50-೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಮತ್ತು ಅಮೃತಮಹಲ್ ಎತ್ತುಗಳ ಸಂತತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನೆರವಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆಗೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೯೦ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ೨೪ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನೆಂದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಬಲಯುತವಾದ ಚುರುಕಾದ ಪ್ರಾಣಿ, ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಕ್ರಾಸ್‌ಬ್ರೀಡ್ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಮತ್ತು ಅಮೃತಮಹಲ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹಸುಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ೬೦-೭೦ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥಿತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೦-೪೦ ಲೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಎಮ್ಮೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಸಿಲೋನ್, ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಎಮ್ಮೆ ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಾಸ್‌ಬ್ರೀಡ್ ಎನಿಮಲ್, ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂಥ ಪ್ರಾಣಿ. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸಾನ ಮತ್ತು ಸೂರ್ತಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಜಾತಿಯ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್‌ನ್ನು ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ ಸುಮಾರು ೮ ರಿಂದ ೧೨ ಲೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದೂ ಒಂದೂವರೆ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಫೈ ಡಿಗ್ರಿ ಅನಿಮಲ್‌ನ್ನು ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಹೇಳಿದರು, ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿಂದರೆ ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ ತಿಂದರೆ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋಳಿ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ನೂರಾರು ಜನ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋಳಿ ಫಾರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಭಾರಿ ಡೌನ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ಕೋಳಿಯ ಮೇವಿನ ದಾರಣೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನ ಪೌಲ್ಟರಿಫಾರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿಬಂದಿತು. ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಒಂದೆ ಒಂದು ಎಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಾಡ್ಲೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತಿತು. ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿ ಸಕಾಣಿಕೆಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಲುಮಾರಿಯಾದರೂ ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ನೋಡಿ ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೇ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಡುಗೆಯೋಪಾದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರಾಸಂಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಂಗ ಔಪಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಗಮದ ವೈದ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಸಂಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಫಾದರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದವರು ಹಾಲನ್ನು ೧೪೫ ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ನಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಹಾಲಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡುಮೂರು ಬಾರಿ ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿನ್‌ಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ೧೦ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ರೈತರ ಒಂದು ಹಿತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ೨೫ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗ ರೈತರೂ ಮಿಶ್ರತಳಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದೆ ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಸುಗಳು ಈ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡಾ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿಗೆ ೨೫ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ೧.೬೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫೀಡ್ ರೇಟು ೧-೧೫ ಇದ್ದದ್ದು ರೂ. ೧-೬೦ ಪೈಸೆ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಬೇಗಲೂರು, ವೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ಹಾಲನ್ನು ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೫೦ ರಿಂದ ೩-೦೦ ವರೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದವರು ಏನು ಹಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆನುಕಂಪ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಬಡಪಾಯಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಇನ್ನೆಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಪಕ್ಷ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಬಹಳ ವಿನಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಸುವಿನ ಹಾಲಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಧಾರಣೆ ೨-೧೦ ಇದ್ದು ಅದು ಲೀನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂ. ೨-೫೦ರವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂ. ೧-೬೦ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಲೆ ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೇಕು, ಅವರ ಸಂಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡಪಾಯಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಭಾವ ಬಂದಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಈ ಒಂದು ದೈರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ೨-೩ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೦-೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ

ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಹಾಲನ್ನು ಡೈರಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಹಾಲೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಅಡ್ಡ ಬರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತು. ಅವರೂ ಕೂಡಾ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನಿಮಗೆ ೧೫ ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೨೫ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಹಸು, ಹಾಲು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಗೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್-೨, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯೋಜನೆ. ರೈತರ ಈ ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೈತ್ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸುಮಾರು ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬದರೈತರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಆಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್-೨ ಕರ್ನಾಟಕದ ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಜನ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೋಟ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಆಡುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿರುವವರು, ಇವುಗಳು ಹೋಗಿ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮುಂಡತ್ತೊವು ಇವು ಇರಲೇಬರದು ಎನ್ನುವ ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಸ್ರೇಲಿನವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಫರ್ಮ ಮಾಡಿ ಈ ಮೇಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಕೆಗಳು ೨ ರಿಂದ ೪ ಲಿಟರ್‌ವರೆಗೆ ಹಾಲನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಕೊಡುತ್ತವಂತೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾಂಸ ಬೇರೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕುರಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಮರಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಆಡನ್ನು ಸಾಕಿದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಹಣ ಕೂಡಾ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮರಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಜೊತೆಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಹಾಲು, ಮಾಂಸ ಇವೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮೇಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಬ್ಬು, ಹಸಿರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಿಕ್ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲ್ ಛಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕೇವಲ ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಫಾದರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಈಗ ಮಿಶ್ರತಳಿ ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅವ್ಯತಮಹಲ್ ಕಾವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾದರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಬಡವರಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆ ತರಹ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ಎಕರೆ ವರೆಗೂ ಗೋಮಾಳವಿರುತ್ತದೆ. ಊರಿನ ದನಕರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಮೇಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸೆಲೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಹುಲ್ಲು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹುಲ್ಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಹಂಚಿಹುಲ್ಲು ಅಂತದ್ದು ಇಂತಹದ್ದು ಬೆಳೆದಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಟನ್ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ವೆರೈಟಿ ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದಾರು ತಿಂಗಳು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟಾಂಪಲ್ ಆಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಕೆಲವು ಗೋಮಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಾಗಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ವರೆಗೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಪ್ರತಿಸಲ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು, ಈಗ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರದೇಹೋದರೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರಲು ಒಂದು ವಿಂಗ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಜನ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟರ್‌ನ್ನು ಎಂಗೆಜ್ ಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಸುಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಯಶಃ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಬರುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಏಕೀಕೃತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಕ್ಕಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅದು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಏಕೀಕೃತೀಕರಣ, ಅಲ್ಲದೆ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಂಟಿಫಿಯರ್ ಆಗದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಮೆಂಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಶಾನ್ ಮನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಉಪ-ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಡಾಫ್ಟಿಂಗ್ ವಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಏಕೀಕರಣ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ? ಆ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಬಿ.ಎ.ಎಸ್., ಬಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು 'ಕ್ಯಾಟರ್‌ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಏನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ Women Employment in Public Sector as Private Sector ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೨.೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ ದಾದಿಯರು, ಸರ್ವೆಗಳು, ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಇಂತಹವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ೧೨.೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್, ಮೇ ಜೂನ್ ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಟೋಟಲ್ (—)೦.೩ ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ (—)೦.೩ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಮಗ್ರ ಸುತ್ತದೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕು? ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸದಸ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ.ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—“ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ದೇವರೇ ಗತಿ” ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ತರಹ ಮಾತನಾಡುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. - ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮಿಷನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫-೪ನಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿ ದ್ದೀರಿ discrimination on ground of sex. ಏನು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊನ್ನೆ ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಅನ್ ಗ್ರಾಂಡ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು, ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫-೪ರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆನಿಫಿಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ article 15 (3) says, 'Nothing in this article shall prevent the State from making any special provision for women and children.' ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫-೪ ಕಡೆಗೆ ಯಾರು ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ? ೧೬-೪ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. It says

“Nothing in this article shall prevent the State from making any provision for the reservation of appointments or posts in favour of any backward class of citizens which, in the opinion of the State, is not adequately represented in the services under the State.”

Treat women as a class themselves. They are backward as per the Kaka Kalelkar Report, ಹಾವನೂರು ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (—)೦.೩ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶೇಕಡ ೧೮ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಆರಾಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಏನು ಶೇಕಡ ೧೮ನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇಬ್ಬರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ we are a class by ourselves. We are backward in all respects. Kindly invoke Article 16 (4) of the Constitution. We are getting only (—)೦.3%

SRI S.M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Sir, I rise to a point of order. I am a layman. I cannot understand what is meant by (—)೦.3% Will the hon. Member please explain.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಸ್ವಾಮಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾದರೂ ತರಿಸಿ ಓದಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ.

SRI S.M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—Please explain it because we are not understanding what it is. I am supporting you.

SMT. S. PRAMILA.—This is the percentage published in the Quarterly Employment Review published by the Government.

SRI S.M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—You are a senior Advocate. It is a printing mistake. You have to correct it.

೪—೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಇವರು ಇಷ್ಟು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಯುಡೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ವನಸ್ಕು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಂಡು ಸರಿಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತನುಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂಥಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆನಡಿಯವರು ಇವರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಸವೆಲ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. The Commission was established by executive order with charge to study and recommend the progress in 7 areas, education, private employment, federal employment, social insurance and tax, protective labour law, Civil and Political right, and Home and Community. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ : ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಇಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ೪೩ ಜನ ಆಡ್ವೋಕೇಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ೫ ಜನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈವತ್ತು ಇನ್ನೂ ೧೦೦ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ I demand and I request you to see that every lady advocate, who is practising in the State must be provided with stipendary scheme who is a junior.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈವಾಗ ಏನು ೧೦೦ ಜನ ಆಡ್ವೋಕೇಟ್ ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಹುದ್ದೆಯೊಂದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮೈಗಂರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಂಪಿಂಟಿಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯೂ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ, ಮಾದೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲವೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು illicit liquor ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಈ ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ಲಾಸ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ಆಡಿಕೇಟ್ಸ್” ಅಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡರು ಸರಿಹರ ಫಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ “laws are inadequate” ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಬಲ್ಲಂಥಾ ತಜ್ಞರು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಂತಹ “inadequate law” ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ. ತೆಗೆದು ಬಿಡಿ. You scrap it away if you feel that there is no adequate law and persons are competent to deal and advise the Government in respect of law to be brought into the country. I request you to remodel and revitalise the department.

ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಕರೆಂಟ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿಕರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಅಲ್ಲದೆ matrimonial laws ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕನ್‌ಕರೆಂಟ್‌ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ನಂ. 3 ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾರಿಯೇಜ್, ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್, ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ 'inadequate laws' ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹದ್ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನೇನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾರ್ಪಾಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಆ ಕೆಲಸ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಬರೇ laws are inadequate, we are helpless ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೂ ಕೂಡ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದರೆ ಅದರ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನ ಪ್ರೀಅಂಬಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಅಂತ ಏನು ಇದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಕೇಳಿ.

“We the people of India having solemnly resolved to
constitute India into a Sovereign Socialist Secular
Democratic Republic and to secure all its citizens:
JUSTICE, Social, economic and political.....”

ಈಗ ಈ ಕೋರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. It comes under non plan. ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಏನು? ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದು ಪ್ಲಾನ್ ಹೆಡ್‌ಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕುಬಂದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇದೇರೀತಿ ಇದ್ದು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಅದು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗದೇಕು ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಈ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀ ಅಂಬಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಜಸ್ಟೀಸ್... ಅಂತ ಸೇರಿಸಿದ್ದು. ಈ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗೂ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಗೇನೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಹಲವಾರು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದರ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು 3/1 ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಾಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. They say, “removal of restriction by starting court building when the sanctioned amount is less than 1/3rd estimate”. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಭಾಗದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಮೇಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು 3/1 ಭಾಗ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದು ಪ್ಲಾನ್ ಅನ್ನುವ ಐಟಂಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಯಿಂದ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ನವರೂ ಸಹ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಹ ಆ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಸಹ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ವರ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಿಲಿಯಾದರೂ ಸಹ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ವಿತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮುನಿರಿದ್ದಿ ಪಾಳ್ಯದಿಂದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಡ್ಜ್ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಿಟಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕ್ಯೂ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ದುನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಯೂನಿಂತುಕೊಂಡು ಲೇಟ್ ಆಗಿ ಮನೆ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈಗ ಮಿಲ್ಲರ್ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗವನ್ನೂ ಸಹ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ವಿತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದು ವಿತವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥಾ ಜಾಗವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆ. ಜಿ. ಐ. ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭಾಗ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಕೆ. ಜಿ. ಐ. ಡಿ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಾಲಭವನಕ್ಕೆ ಡಾಲ್‌ಮ್ಯಾಜಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೆಟ್ರೋ ಮುನಿಯಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟುಗಳೂ ಒಂದೇಕಡೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿವೇರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಮೆಟ್ರೋಮುನಿಯಲ್ ಕೋರ್ಟು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಹಾದವರು ದಾಂಪತ್ಯ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧವಾದಂಥಾ ಮೊನಿದ್ದ ಮಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮೆಟ್ರೋಮುನಿಯಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಕುಖಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅಂಥಾದರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಆನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟುಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ, ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇವತ್ತು ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೇಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸೆಸ್ ಸರ್ವರ್ಸ್ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಿಟ್ ಫಿಲಿಷನ್ ನಂ. ೩೫,೧೦೭೫ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದಾಗ ೨೩-೧೦-೭೯ರಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಟೈಪ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಆಫ್ ಪೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಫ್. ಡಿ. ಎ. ಮೂವೆಯನ ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗೌರವೇಂಟಿನವರು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯-೨-೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನೇನು ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಜ್ಜ್ ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಹಾಕಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮಾಹೆಯಾನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ೪ನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೇಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸೆಸ್ ಸರ್ವರ್ಸ್‌ಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತಲುಪಿ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ...

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ನಿನ್ನ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ನಾನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ೧ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೫ ಗಂಟೆಯವರೆಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪೇ ಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಆಗಿ ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೌರವಮೆಂಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ೭೫೦-೧೫೦೫ರ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅನುಕೂಲ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಇಂಟ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪೇಜ್ ನಂ. ೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ಲೇನ್ ಚಾಪ್ಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಂದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಡಿಸ್ಟಾರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಡಿಸ್ಟಾರ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕ್ಲೋಟು ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಪ್ರಿಕ್ಯೆಕ್ಯುಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಲಾ ಕೇಡರ್‌ನಿಂದ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಾ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಅವರ ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಲಾ ಅಪರ್ಟು ನಿಟೀಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಬಹಳ ಮನ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಲಾ ಅಪರ್ಟು ನಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೂಡ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಕೌಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಮಿರರು ಪೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ತಂದು ಯಾರಾರ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು

ಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪೂಜನಗಳು ಇವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಗಳಿಗೆ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಂದು ಸ್ಪೀಚ್ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಬಂದು ಪೂರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪೂರಾಗೆ ತಕ್ಷಣ ತಾವು ಸ್ಕಾಂಪ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೫೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್.ಆರ್. ಸಿ. ಕೇಸ್‌ಗಳು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಬೇಗ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಈ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಂದದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೇಗ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಈಗ ಅದು ಕಷ್ಟದ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರಬ್‌ಗಂಧವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸರಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಿಫ್ಲೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ವಿಯಿಂದ ಸ್ಪೀಚ್ ರೀ ಆರ್ರೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಗಿ ಈ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿನ್. ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ೨೫ನೇ ವರ್ಷದ ಸೆಲ್ ಬ್ರೇವ್ಸ್ ಅಗಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಮೂಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಈ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬಂದುಗೂಡಿಸಿ ಸ್ಪೀಚ್ ರೀ ಆರ್ರೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಇರಬೇಕು, ಬಂದು ವಿಧಾನಸೌಧ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದೆ. ೨ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಒರಿಜನಲ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಾಗೇನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಿಮಿತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಬಂದು ಕಡೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಬಂದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನವೆಂಬರ್ ರಿನ್ ತಾರೀಖಿಗೆ ೨೫ನೇ ವರ್ಷದ ಸ್ಪೀಚ್ ರೀ ಆರ್ರೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಬ್ರೇವ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಈ ೨೫ನೇ ವರ್ಷದ ರೀ ಆರ್ರೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೀಚ್ ಬಾರ್‌ರವರು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವೇರಿಯಸ್ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ರವರು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಲ್ಲಾ ವಕೀಲರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವುದು. ಸ್ಪೀಚ್ ರೀ ಆರ್ರೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡದಿಂದ ಕೂಡ ಇದು ಬಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತು ಇತರದ್ದು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜೇಫ್ ಒಪ್ಪಿಸ್ ಚಂದ್ರಪೂಡ್

ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದುತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ಗಳು ೭೦ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದುತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದವರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಆರ್ಟ್ ವೇಲೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಂದರೆ ಅವಲೆಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ತೆರವೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬ರ ಪ್ರಕಾರ ರಿಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೆಲವಾರು ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಮೈಂಡ್ ಆಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅಖಿಲಾಂಗ ಅಥಾರಿಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರನ್ನು ಚೀರ್ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸ್ಟೆಪಲ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆಯ ಕೆಲಸ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕೇಡರ್‌ನವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಇರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅದರ ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಇರುವುದೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕೇಡರ್‌ನವರೇ ಚೀರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಇರ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಬಡಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಲಾಯರ್ ಆಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಕೀಲರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಕೀಲರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಗಲತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸತ್ತಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಶಾಸಕ್ತಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅತಿ ದುಖಿಪಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಟೈಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಅಫ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೩೯(೧)ನಲ್ಲಿ.—

“That the health and strength of workers, men and women, and the tender age of children are abused and that citizens are not forced by economic necessity to enter avocations unsuited to their age or strength.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕಲ್ ಲೆಳಿಳಿರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕಲ್ ಲೆಳಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆರ್ಥಿಕಲ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ—

“Article 44 Uniform civil code for the citizens—

“The state shall endeavour to secure for the citizens a uniform civil code throughout the territory of India.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರು ಲೆ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಬೇಕಾದರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಬಹುದು, ಒಬ್ಬರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಜಾತಿ, ಕೋಮು, ಭೇದ ಭಾವನೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಒಂದು ಕೋಡ್ ಇರಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬೈಂದ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 44 Constitution implement ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ರಾಜ್ಯವು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತಾಂತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾತಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೊಡಿಸುವ ತನಕ ಈ ಮತಾಂತರ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ಸಿವಿಲ್ ಕೋಡ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Directive principles Additional Chapter IV .A.

“To promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities ; to renounce practices derogatory to the dignity of women.”

ಅಂತ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸೂಕ್ತಪಾದಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೋಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಹರಿಸರ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಂ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply at 5.30 P. M. it is better the speeches are very very brief.

SRI CHANDRA SHEKAR.—Let the Hon'ble Minister reply tomorrow.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Tomorrow there are heavy Demands. It is not possible. Already we are lagging behind. I am sorry, already there are 7 or 8 Hon. members yet to take part in the debate.

SRI H. T. KRISHNAPPA.—Mr. Deputy Speaker Sir, I would like to know whether I am going to be given an opportunity to speak or not, because I have not participated in many of the demands.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will try to accommodate Mr. Krishnappa.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇವತ್ತು ಮುಗಿಸಿ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೧ ಗಂಟೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I request the members to just touch important points so that we can give change to other colleagues also.

† ಶ್ರೀ ಅನಂದಕುಂದ ಹೆಗ್ಡೆ (ಬ್ರಹ್ಮಾವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಎಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಪಶುಗಳು ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಪಶುಗಳು ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮೂಕರಾಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರಡು ದನಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅವುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಪರೀಕ್ಷೆವಾಗಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರಡು ದನಗಳಾದ ಎಮ್ಮೆ ಹಸುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಹಾಲು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರದತ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಲು ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ವಿವಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ವಿತರಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ವಿವಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇದರಿಂದ ವಿವಿಮಯ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ದನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ವಿವಿಮಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಈ ಒಂದು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೆನರಾ ಡೈರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ವೀರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಘನ ಕೃತ ಮಾಡಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ೨-೩ ವರ್ಷವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಯಶಸ್ಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಶೇಕಡ ೬೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮೆಟಿನ್‌ನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ೩-೪ ಸಾವಿರ ಹಸು ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ

ಕಮೀಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸದಂತೆ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಘಾತವಾದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೫ ಲಕ್ಷ ೧ ಸಾವಿರದ ಲಿಂಗಿನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ೪.೫೪, ೧೭೮೪ ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ, ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತಾವು ಕಡಾಯುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದು ಆಯಾಯ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಆದರೆ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಿಧಾನ ನಡಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಾದಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ನಷ್ಟ. ಹಾಗೂ ವಕೀಲರಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟ. ಇದು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಅನುಭವವೂ ಹೌದು. ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ಕೇಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವ ಸೋತ ಮತ್ತು ಸೋತವ ಸತ್ತೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದು ಸಹ ಉಂಟು. ಈ ಒಂದು ನಿಧಾನ ನಡಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟ, ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ನಿಧಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೧೮೧೩ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡದ ತೀರ್ಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ತೀರ್ಪುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡದ ನೆಲ, ಕನ್ನಡದ ಕುಲ, ಕನ್ನಡದ ಜಲ. ಆದಕಾರಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡದ ಕಾರಣ ಈ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕುಟುಂಬದ ಕನ್ನಡ ಬಡವರಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೇ ಪತ್ರಸಂಗ್ರಾಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಸೆಂದರೆ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾದ ಮೇಲೆ ವಿರಂಧ್ವ ಏನಾದರೂ ಅಪೀಲು

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಪೀಲು ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರ ಡಿಕ್ಷರೇಷನ್‌ಗಳಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೧೬ ಸಾವಿರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು.

ಇನು ಪಶುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಬ್ಬುಲ್ ಲತೀಫ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ ಇತರೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಔಷಧ ಸಿಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಔಷಧ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ೨೧ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಔಷಧವನ್ನು ಇಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಬದ್ಧವಾದಂಥ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಶು ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಿಶ್ರಣ ಆಹಾರವನ್ನು ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೩೦೦ ರಿಂದ ೪೦೦ ಟನ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಶು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ೨೧ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಹಾರ ವನ್ನು ಹಸುಗಳು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯಂತ್ರ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎರಡೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯದರೆ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಮತ್ತು ಜನರೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕ್ಷೇಮವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇಮ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ವಾತಾವರಣ ಕ್ಷೇಮ. ವಾತಾವರಣ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇಮ ತನ್ನೂಲಕ ದೇಶವೂ ಕ್ಷೇಮ. ಈ ಕಸಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫ ರಿಂದ ೫೦ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ಅದಿವ್ಯಾವಂತರು ಎಂಬ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ದಿನ ಪರಾಸಂಗೋಪನಿ. ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಒಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಹೆಚ್ಚಿನವು ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆ. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಿವಂಗತ ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು ಅವರ ನಂತರ ಬಹುಶಃ ಅದೇ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಥದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಏಕೈಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರೆಂದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಕ್ರಾಂತಿ ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದು ಎರಡನೆಯ ಆನಂದ, ಎರಡನೆಯ ಗುಜರಾತ್, ಎರಡನೆಯ ಪಂಜಾಬ್, ಎರಡನೆಯ ಹರಿಯಾಣ ಆಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೃದ್ಧಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವೈದ್ಯರುಗಳು ರೋಗ ಬಂದಮೇಲೆ ಪದ್ದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೋಗದ ಶಂಕೆ ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಓತಳಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ತಂದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವು ಒಂದೂ ಎಲ್ಲವೂ ಸಹ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ತೀರಿ ಹೋದವು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಹಸುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಸುಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲೈವ್-ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಲದು. ಅದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಮೃತಮಹಲ್ ತಳಿಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹುಕೀಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುರಿ ಪ್ರೋಪರ್‌ಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಪ್ರೋಪರ್‌ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರೌಢ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾಗತ್ತೋ ಅದನ್ನು ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ತಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮವಲ್ಲ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಆ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಉಪಕರಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ವೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಶು ಕಾಲೇಜ್ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟೇಕ್ 30 ಜನರು ಏನಿದಾರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಸುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು, ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬ ಡೈರಿಗಳಿವೆ ಆ ಡೈರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡೈರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ಊರಾದ ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಇದೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ ಹಾಲು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು, ಕ್ಷೀರಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಹಾಲಿನಪ್ರದಿ ಘಟಕ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಚಲಿಸುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಘಟಕ ಇರಬೇಕು, ಮೊಬೈಲ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಯೂನಿಟ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗಲೇಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಗೋಸಂಪತ್ತನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೧೫೦೦ ಲೈವ್ ಸ್ವಾಕ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು, ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳ ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತುಂಬಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಿಳಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಮೆಟ್ರಿ ರಿಪರ್ಟರನ್ನು ಭೇರನ್ನರಾಗಿ ವ್ಯುತ್ಥಂಥ ಸಮಿತಿ ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಕಛೇರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಸೀನಿಯರ್ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಇಳಿಸಿದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನಾದರೂ ನಿಜವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದುಗಡೆ ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೇರಿದಾಗ ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್ ಸಾಯುವಾಗಲೂ ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್, ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ವೇತನ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟು ಅವರೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ನಮಗೂ ಸಹ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ಉಂಟು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಲಿಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಕಛೇರಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮುನಿರಪ್ಪಿ ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಎರಡು ಗಂಟೆ ಗುದ್ದಾಡಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರಮ್ಮನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿರುಪು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು, ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೈ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಹಾಗೇನೇ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಬಸ್‌ಗೆ ಹತ್ತಬೇಕಾದರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬೃಡ್ ಪರ್ಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಕೇಸ್ ಕಟ್ಟಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಎರಡು ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕು, ಐದೂವರೆ, ಆರು ಗಂಟೆ ಆದಮೇಲೆ ಅದೇ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಿಡಬೇಕು, ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ದು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನೀವು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಬೆಂಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ. ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಕಾನೂನು ನೆರವು ಬಡವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡವರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರತಕ್ಕಂಥ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೇಲರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಆಸೆ ಪಡದೆ ಜನರ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಬಡವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಬೆಲ್ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪರು ಸಂಗೋಪನ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ನಾಲಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆ ಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಪರುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ, ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದಂಥ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹಸಿಗಳನ್ನು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಲು ಮಾರಿ, ಜೀವನ ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಾಲದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಈ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ. ಸಿ.ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಿಲ್ಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ನೂಡಿದಾಗ ಜನ ಹೇಳಿದರು, ನಾವುಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ವಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಒಂದೆರಡು ಹಸಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇವೆ, ಸರ್ಕಾರ ಲೆಂ ಪೆರ್‌ಫಾಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ೨೦ ಪೆರ್‌ಫಾಂಟ್ ಲೋನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಪೆಟರ್ನರಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ, ಹಸಿಗಳಿಗೆ, ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಕಾಯಿಲೆ ಇದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ತಕ್ಷಣ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರುಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಾಗಿರುವ ಈ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಗೆನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವಸ್ತರಿದ್ದಾರೆ ಆದುದ ರಿಂದ ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಈ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕ್ರಾಸ್ ಬೀಡನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ೫ ಸಾವಿರ, ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಹಸಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲು, ಮೇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫ ರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಕೆ.ಡಿ. ಡಿ ಸಿ ಯವರು ಏನು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹಾಲಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರು ಹೈನು ಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೨½ ರೂ.ಗಳ ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಆದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಅವನು ಈ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಮೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೋಡಿದ ತನ್ನ ಲಾಭವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ದಿಮೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ, ರೈತಾಪಿ ಜನ. ಕೂಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನೇಳಿ ಹಸಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹಸಿ ಗಳಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲು, ಮೇವನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗು ತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಖರ್ಚುಮೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬಡ ರೈತ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಇವತ್ತು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೈತರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಎನ್ನದೇ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಅನುದಾತರಿಗೆ ನೀವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೊಸಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಅವನಿಗೆ ನೀವು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ವೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗೆ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ವೆಕ್ಟರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಖಾಲಿ ಇರ ತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಇದೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ೯೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ೯೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಹ ತಾವು ೯೦೦ ರೂ.ಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಅವರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಗೆಜೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮೆಟರ್ನಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳವರು ಇವತ್ತು ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಾದರೆ, ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕಾಯಾಲಿಯಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮಾತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಾಲಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕೇವಲ ೬೫೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಇವತ್ತು ಅವರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅವರ ಹುದ್ದೆ ಗೆಜೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ೯೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಇವತ್ತು ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರ್, ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಬೆರಕೆ ಇದೆ ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಕೆಲವರು ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃತಕ ಗರ್ಭದಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಸುಗಳಿಗೂ ಕೃತಕ ಗರ್ಭದಾರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಕಾರ್

ಬ್ರೀಡ್ ಏನಿದೆ ಇದು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ತುಮಕೂರಿನ ಕುನಕೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಶ್ವಾಘನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತನ ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜುಡಿಶಿಯರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಯರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಆ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ಮಾತೇ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಹಿಂಸಾಚಾರದ. ಇವತ್ತು ಗಂಡ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ದುಡಿದು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಾದವಳು ನಗು ಮುಖದಿಂದ, ಬಳೆಗಳ ಸದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎದುರುಗೊಂಡರೆ, ಆಗ ಆಕೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ನಾವು ಅಷ್ಟು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಪು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಬೇಕೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಲೋಯರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೂ ತಪ್ಪು ವಕೀಲರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಏನಾದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತೆ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ದೆಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬಾಚೇಗೌಡ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಅಗಾಧವಾಗಿವೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಾಪಾಲನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೈತನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಸುಬಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಕುರಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಇವುಗಳು ರೈತನಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮಂದ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ

ವಾಗಿ, ಈ ಒಂದು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಔಷಧಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಮಿಶ್ರ ತಳಿಗಳಿರುವ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ಬಯಾಟಿಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಈ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಹಸುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಡೆ ಈ ಔಷಧಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏನು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೇಕರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ೧೫೦೦ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ, ಕಾಂಪೌಂಡರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ, ಜವಾನರೇ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಬಂದು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಹಸುಗಳು ಸತ್ತಿಹೋಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೧೫೦ ಆರ್.ಎ.ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ೭೫೦ ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಕರುಗಳು ಸಹ ಇದೇ ತರಹ ರೋಗ ಬಂದು ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ದೊಡ್ಡ ರೋಗ, ಚಪ್ಪೆ ರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳು ಬಂದಾಗ ವ್ಯಾಕಿ, ನೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈಗ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಹಿಂಡಿ ಬೆಲೆ ೨-೧೦ ಪೈಸೆ, ಬೂಸಾ ಬೆಲೆ ಕೆ.ಜಿ. ಒಂದಕ್ಕೆ ೧-೫೬ ಪೈಸೆ, ಹೊಟ್ಟು ಇತರೆ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟು-ಹಿಂಡಿ-ಬೂಸಾ ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಡ ರೈತರು ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈಗ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ೬೫ ಪೈಸೆ ಹಣವನ್ನು ೨ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ೨-೪೦ ಪೈಸೆ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮತ್ತಿತರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹುಲ್ಲು, ಹೊಟ್ಟು, ಹಿಂಡಿಯ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಂತಹ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಹಾಲು ಎಂದು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭-೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿಗೆ ೪೦ ಪೈಸೆಯಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಡೈರಿಗಳಿರುವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹುಳಿ ಹಾಲಿನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೈತರು ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲು-ಮೇವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಹಾಲು ಎಂದು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ (ಫಾಡರ್) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸಕೋಟೆ, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ, ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ದನಕರುಗಳು ಸ್ಲಾಟ್‌ರ ಹಾಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗೋ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದನಗಳು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕರುಗಳು ಸಹ ಸ್ಲಾಟ್‌ರ ಹಾಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ

ರೀತಿ ಸಾಕಲು ಕಷ್ಟವಾದ ಕರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಾದ ಹಸುಗಳು-ಎತ್ತುಗಳು ಆದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕರುಗಳ ಸ್ವಾಟರ್ ಹಾಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ಶೋಚನೀಯ. ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ದನಕರುಗಳು ಸ್ವಾಟರ್ ಹಾಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಫಾರ್ಮ್ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಅನಿಮಲ್ ಪುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಾಂಬೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನಿಮಲ್ ಪುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು, ರೈತನು ಸ್ವಾಟರ್ ಹಾಸಿಗೆ ತಂದಂತಹ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಮ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಹಣ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಒಂದೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ವೊಕ್ಲದ ಮೊಗಗಳನ್ನು ಮಿಲಾಸಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಸಾವಿರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ (ಒಡೆತರು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ) ಆಗಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮೊಕ್ಕದ್ದ ಮೊಗಗಳು ಬಾಕಿ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೀಡರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದಿರುವ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮಿಲಾಸಿ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ೧೪ನೇ ಮೇ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ವರದಿಗಾರರ ೫ ಅಂಶಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, (೧) ವರದಿಗಾರರ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶೇಕಡ ೨೫ರಿಂದ ಶೇಕಡ ೫೦ಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, (೨) ಚರ್ಚಾ ಸಂಪಾದಕರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವರದಿಗಾರರಿಂದಲೇ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವುದು, (೩) ಸಹಾಯಕ ಚರ್ಚಾ ಸಂಪಾದಕರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿ ಸದರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ವರದಿಗಾರರಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದು, (೪) ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿ ಯಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ವರದಿಗಾರರಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ (೫) ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್‌ನ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ವರದಿಗಾರರಿಗೆ ಅದ್ವೈತ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದವರೆ: ಇವತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಲಂಬವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲವೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗ ಒಂದರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮೂಲಕ ಹಸು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲೈಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯಮತೀಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಹಣ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮೈಲಸಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಘಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ನೇಮಕಾತಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನೂರು ಇನ್ನೂರು ಜನ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಬಂದರೆ, ರಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಭತ್ತ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೋಕಂಪತ್ತು ಎಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಈಗ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಾಚೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಕಾಟರ್ ಹೌಸಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕುರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಫಾಡರ್ ಅನ್ನು ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೂಲಕವೋ ಮಿಲಿಟರಿ ಮೂಲಕವೋ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವೋ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಾಕ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾಗಲೀ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪಿಂಡಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈಗ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ದನಗಳು ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವನಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಡವ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಏನಿದ್ದಾನೆ ಅವನೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನ ಹೆಸರು ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿತ್ತು. ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನೆ ಟೈಮನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಅಮರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹೊರಟುಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಶುವೈದ್ಯರ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಮಾಡದೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೊರತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಯುರ್ವೇದದ ತರಹ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಇಂಥ ಆಯುರ್ವೇದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟೋ ಆಯುರ್ವೇದದ ಅಸ್ತ್ರತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಯುರ್ವೇದ ಪಶುವೈದ್ಯರುಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಅಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಲೈಬ್ರರಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶೇರ್‌ಖಾನ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಶೇರ್‌ಖಾನ್. —ಆಯಂವೇದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬೇರೆಡೆ ಇದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಟ್ಟೇಡ್. —ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಜ್ಯೂಡೀಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಜಡ್ಜ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಆಗಿ ಹಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಪಕ್ಷಪಾತ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಹಾಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತದಂತೆ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೈರಿ ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಡೈರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬೆಳಸಿ ದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಡೈರಿ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಡ್ಜ್ ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಡ್ಜ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಣ್ಣ. —ಕುರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಸತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರು, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದವರು ಮತ್ತಿತರ ರೈತರನ್ನು ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕುರಿಗಾರರನ್ನು ಕೂಡ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ೬ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ೬ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ೪ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇತರರು ೪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಸಂಸದಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಸತ್ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈರ್ವ ಸದನಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರಾರ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ (ಶರೀಕೆರೆ). —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಸುಗಳು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಗಾವಲು ೫೪ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈ ದನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದರೆ ೪ ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್, ೫ ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದು ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್‌ಕ್ರೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಫಾಡರ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಫಾಡರ್ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದನಗಳಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸೈಸ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ದನಗಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಫಾಡರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಬೇಕು. ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸೆಮಿ ನೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಇವೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ತೃಪ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೂರು ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ

ಒಟ್ಟು ೭೦ ಸಾವಿರ ಕರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕರುಗಳೂ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦ ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ, ನಾನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆ. ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕರುವಿಗೆ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೨೦೦ ಜನ ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನವಗಿರತಕ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದನಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ದೊರೆಯದೇ ದನಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಬರಿ ಹುಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ದನಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಪ್ಯಾಕ್ ಇದೆ. ೫೫೫ ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರು. ಅದಕ್ಕೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ. ಸಿಗರೇಟ್‌ಗೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಲಿಗೆ ೨೫ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವೇ? ಹಾಲಿನವರು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಹೆಂಡಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ನೋಡಿ, ಮಾನವೀಯತೆ ಹೇಗಿದೆ ?

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳ ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಮತ್ತು ಲಾರಿಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಲು ಕತ್ತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕತ್ತೆಗಳಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೇರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಕತ್ತೆಕತ್ತೆ ಎಂದೆಂಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕತ್ತೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಣಿ. ಆದುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳ ಒಂದು ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೫-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನಾನು ನೋಟೀಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾಭಾವದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ, ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಹಿಂದೆ ಬಿಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ನಾನು ಮೊದಲು ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಈಗ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರವಿವೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ Pendency Report ಸಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಂದಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ನೆರೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ೩೧-೩-೧೯೮೦ರ ವರೆಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

States	Regulare cases.	Misc. cases.	Total.
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	೨೪,೧೯೯	೧,೧೦,೪೯೨	೧,೩೪,೬೯೧
ಕರ್ನಾಟಕ	೧೦,೬೫೮	೮,೪೨೪	೧೯,೦೮೨
ಕೇರಳ	೯,೭೭೭	೨೮,೨೯೮	೩೮,೦೭೫
ತಮಿಳುನಾಡು	೪೧,೮೪೦	೧,೩೭,೫೮೮	೧,೭೯,೪೨೮
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	೨೩,೪೫೩	೨೯,೮೯೨	೫೩,೩೪೫

ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಓದಿದೆ ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಕಡಿಮೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಸಲ್ ಹೇಳಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ. ಇದು ಕೂಡ ೩೧-೩-೧೯೮೦ರ ವರೆಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

States	Regular cases.	Misc. cases.	Total
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	೨೩,೫೮೫	೧,೦೪,೫೨೫	೧,೨೮,೧೧೦
ಕೇರಳ	೧೦,೫೦೮	೩೦,೦೩೭	೪೦,೫೪೫
ತಮಿಳುನಾಡು	೪೪,೫೭೫	೧,೨೮,೦೬೮	೧,೭೨,೯೪೭
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	೩೬,೫೯೨	೧೮,೯೭೮	೫೫,೫೭೦
ಕರ್ನಾಟಕ	೧೧,೮೫೧	೧೧,೮೦೩	೨೩,೬೫೪

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಹಾಗೆಯೇ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಡಿಸ್ಟ್ರೀಸಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿಸಿರುವ ವರದಿ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಸಲ್ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ ೯೫.೧, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೨.೫, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ೧೦.೫, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೯೬.೪ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೯೪.೯ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡ ತಡವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ತಮಿಳುನಾಡು	...	೧೧೬.೫ %
ಕೇರಳ	...	೧೧೫.೯ %
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	...	೧೦೯.೬ %
ಕರ್ನಾಟಕ	...	೧೦೦ %
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	...	೮೫.೫ %

ಬಹು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಭೂಸುಧಾರಣಾ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?
ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದಿಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ? ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಡೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಕೇರಳ	...	೧೨೨.೬%
ತಮಿಳುನಾಡು	...	೯೭.೫%
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	...	೯೭.೪%
ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	...	೯೬.೬%
ಕರ್ನಾಟಕ	...	೯೦.೫%

ನಾವಿದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಹತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂತು. ನೇಮಕಾತಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕಾನೂನು ತೊಡಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರು ಜನರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಜನರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಆರಂಭಿಕ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೧, ೧೯೮೦ ರಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. This has been published in an extraordinary Gazette ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು unit officers ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು extraordinary Gazetteನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಆದೇಶ ೧೧ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೦ ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರಂಭಿಕ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದುದರಿಂದ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಥಳ	ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು
ಬೈಲಹೊಂಗಲ	... District Judge Court
ಗೌರಿಬಿದನೂರು	... Munsiff Magistrate Court
ತರಿಕೆರೆ	... Civil Judge Court
ಬನಹಟ್ಟಿ	... Munsiff Magistrate Court
ಷಹಾಪುರ	... Munsiff Magistrate Court
ಅಥಣಿ	.. Civil Judge Court
ನೆಲಮಂಗಲ	... Munsiff Court
ದೇವನಹಳ್ಳಿ	... Munsiff Magistrate Court
ಅಂಕೋಲ	... District Magistrate Court
ಸಿರಗುಪ್ಪ	... District Magistrate Court
ಸಕಲೇಶಪುರ	... District Munsiff Court
ಹರಿಹರ	... Munsiff Magistrate Court
ಗೋಕಾಕ	... Civil Judge Court

ಈ ರೀತಿ ಹದಿಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಈ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇದೊಂದು ದಾಖಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೂವತ್ತು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ತತ್ವವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಇನ್ನು ಮೂವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಹದಿಮೂರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ೧೫-೨೦ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಯಗಂ ಮತ್ತು ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಮುನ್ಸಿಫ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯ ೧ ಸಿಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೇನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ೨೯-೫-೧೯೮೧ ರಂದು ವಿಶೇಷ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ೭೫ ಜನ ಮುನ್ಸಿಫ್‌ರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

SC	...	16	
ST	...	3	
BC (Merit)	...	9	
BT	...	9	Total : 48
BSG	...	8	
BT	...	3	

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, carry forward ಸಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ್ಕು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಿ ತಾಗಿದ್ದ ಹುದ್ದೆಗಳು...this has not been included last year. But, I have included. Therefore, quota has been increased. This is for your information.

ST	...	1
BSG	...	3
BT	...	2
BCT	...	2
BCM	...	5
GM	...	9
Ex-Servicemen	...	1

ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವೇ ನೇಮಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದರ ಕುರಿತು ಯಾರೂ ತವಕ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ೨೦ ಮುನ್ಸಿಫರ ಹುದ್ದೆಗಳು, ೫ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮತ್ತು ೩ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇರಲಾರದೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Detailed Estimates—Public Works (Building) Appendix 'E'—ಇದರ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ೨ ಮತ್ತು ೪ನೇ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಮೊದಲನೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಮಿನಲ್‌ನ್ನು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಗತಾನೇ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಯಂವಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಅರ್ಹತೆ-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇಂತಹ ೫೫ ಜನರನ್ನು ಮೊದಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಯಂವಕರು. ಪುನಃ ೫೫ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ಗೇಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವಾಗ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಕೇಸ್ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆಗ ಕೇಸ್ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. This is the first State in the whole country, which has envisaged this scheme ಇವರುಗಳು ಪ್ರೋಲೀಸರಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮಂಜೂರತರ ಕೇಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Training in Administration of justice. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದವರು ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡು ವಿಶೇಷವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೩ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಮಿಷ್ನ್‌ನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ರೋಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಫೀಸನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೪,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಅವರೆ ಕೈಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈಗ ೧೪೩ ಜನರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. Sanction is accorded to give training to law graduates in the Administration of Justice from 43 to 143. The break-up is Scheduled Caste 23+15 because no Scheduled Castes were available for the last two allocations. Total is 38. This is for the information of Sri C. M. Arumugham. ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ೨೯, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ೨೫, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ೧೮, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷಲ್ ಗ್ರೂಪ್, ೨೪ ಒಟ್ಟು ೧೪೩ ಜನ ಮಂದಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನು ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುಮಾರಿಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫(೩)ರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಮತ್ತು ನಿದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೋದಸಾರೆ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಫಿಗರ್ಸ್ ಇಷ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫(೩) ಎನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸವಲತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಡೋಣ. ೧೪೩ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. We make no discrimination between sex. ನಾವು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ೧೦೦ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅವರು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ೬ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಕಾಂಟಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ೬ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಳೆದಸಾರೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ನಡೆದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. For scheduled castes, it is different problems. ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. This is also a Constitutional guarantee, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ೧೪೩ರಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕುಟುಂಬ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಾಗ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. As per Article 15(3) we are prepared to give it. ಇನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಪೋಸ್ಟ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಅಟಾರ್ನಿ ಜೋಡ್ಜ್

ಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೀಡರ್ಸ್ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. For the first time a lady Government Pleader has been appointed for taxation matters and as Government Advocate in High Court. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡಾಗ ದಕ್ಷತೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ we never hesitate. On the other hand we are prepared to encourage them. ಈ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. This is for Judicial Officers throughout the State. ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರು ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರು ನಾವು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಸೆಟಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಗಳಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತೆಕ್ಕೇಡ್ ಅವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕೇಸ್ಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಲೀಗಲ್ ಎಯಡ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಕೇಸ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಓದುವಾಗ ಕೇಸ್ಸ್ ಯಾವುದು ಎಂದು ಓದಿದ್ದೇನೆ. Regular Appeal, Original suits ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಕೇಸ್. It comes under miscellaneous not under original suits. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋರ್ಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಡ್ಜ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಲಿಟಿಗೇಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂದರೆ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇದೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಸಾಮಾನ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೧೫ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ನಾನೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ರೂರಲ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನಿಂದ, ತಾರತಮ್ಯ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ೨೦ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ ೦೫ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು, ೫ ಸ್ಪಾಲ್ ಕಾಸ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು.—ರೋಲ್ಸ್ ವಿರಿಯಾಕ್ಕಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಸ್ವಾಮಿ ಅದಕ್ಕೂ ಬೇಡಿಕೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಸಿಮಲ್ ಹಸ್ಪಿಟಲಿ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅನಂತರ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹರಮನ್‌ಬೆಟ್ ವಿತಕ್ಟೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಪ್ಪೀಷನ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಅಪ್ಪೀ ಇದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟು ಆಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಕೋರ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ನಮಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಬರಬೇಕು. ಅಪರಂ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೇಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸ್ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅಪರಂ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. They are all based on the recommendations of the High Court ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ? ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮರಡಸೆಯದಾಗಿ.....

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾವು ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಸಂಕಟ ಏನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಠಾಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಠಾಲೂಕಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಕೋರ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ತತ್ವ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಡಿಟರ್ಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಂಪ್ಯಾರಿಟಿವ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ It is governed by the Constitution. I must consult them.

ಇನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟು ಬೆಂಚನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಜವರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಲಾರವರು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ನಾನೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಇದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಲ್ಲ. ನಾವು ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ತತ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಆರ್.ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಡಿಮಾಂಡ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

SRI V. M. KUSHNOOR.—Sir, I think a High Court Bench at Hubliⁱ would not in any way help the people of Bidar. Because we have to come to Bangalore i.e., capital of Karnataka for some purpose and when we come here it is not difficult to attend cases in High Court at Bangalore. So, my submission is we are not in favour of establishment of a High Court Bench at Hubli or Dharwar.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿವೇಶನ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಘನಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಡಾರ್ಕ್ಟರ್‌ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒದಿದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಎಂದು ಯಾರೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒದಿದವರು ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಫಿಸಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸರ್ವೆ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಟ್ರಾಕಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ನಲ್ಲಿ ೯೦೦ ರೂ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋಂದರೆ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬ ಗಂಟೆಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯರು ಕೇವಲ ೮ ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಏನೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಬೇಕು ಕಷ್ಟವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಸಮ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಇವರು ಮೂಕ ಜೀವಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ನೆರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕಾಲಂಕುಷವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ವೆ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೈವ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಲಾಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೩೭ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರೋಸಸ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ನಾವು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಟ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಹಳ ನಿಕಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಫಿಸಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ೧-೨ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್‌ನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೇ ಪರ್ಫಮೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಪರ್ಫಮೆನ್ಸ್ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮತ್ರಿಕಟ್ಟಿಯವರು ಬಹಳ ನಿರಾಶಾ ದಾಯಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಟೆಂಡರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದೂ ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಸಾಗಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯದಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. The department has worked hard within the available resources. ಇವತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಟರಿಸರಿ ಮೂವಿಂಗ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಚಾರಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದೊಂದು ವಾಹನದ ಬೆಲೆ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಔಷಧಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಪೊಂಡರ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಲೈವ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ದನ ಹಸು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಇದ್ದರೆ ಇತ್ತು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಇದ್ದರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಜಿಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಔಷಧಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಅಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಿ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನ್‌ಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರೋಸಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಈಗಾಗಲೇ ೧೩ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ೫ ವಾಹನಗಳು ಬರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅವು ಬಂದಕೊಡರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪಾತ್ರಿ ಮಾತ್ಸ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡುಬಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಡರ್‌ಪೆಸ್ ರೋಗ ಬಂದ ದನಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಆ ರೋಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಅಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ತಕ್ಷಣ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ರೋಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಬರಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ, ಆ ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಬಂದು ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದು ಎಲ್ಲ ಪಶುಗಳಿಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೋಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಆ ವಾಹನ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಅದು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ.

ಓ. ಪಿ. ಎಂ.

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದರ ಕಡೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗು ತ್ತದೆ. ಆಕಡೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗೂ ಕೊಡ ವಾಹನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು, ಆದು ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಕೇಳಿದರು, ಈ ವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತಿವೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕುರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಒಂದು

ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಈವತ್ತು ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಯಾರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಅವರನ್ನು ಕಂಪೌಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಚಿಲ್ಲರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿ ಎಂಟುಸಾವಿರ ಕುರಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾರವಾಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಇಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕುರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೮,೮೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟುರವುಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅಕ್ಕಸಿಕ್ಕವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಸುಟ್ಟುಹೋದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಈವತ್ತು RVD ರಿಪೇರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹುಕ್ಕಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಕೋಕ್‌ಬೋರ್ಡ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯತಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಆರ್‌ವಿಡಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಮೇನ್‌ಟೆನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಡಬ್ಬಾಡಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಫ್ರೀಸಿಂಗ್ ಸೆಮಿನ್ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಅರ್ಜಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸೆಮಿನ್ ಇತ್ತೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಅದರಬದಲಾಗಿ ಈ ಫ್ರೀಸಿಂಗ್ ಸೆಮಿನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ವೆಸಲ್‌ಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಆರ್‌ವಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೊಬಾಯಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಶೇಕರಿಸಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರೈತಬಾಂಧವರಿಗೆ ಇದು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಡ್ಯರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಕಂಪೌಟರಿ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಪೌಟರಿ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕಂಪೌಟರಿ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಿಕ್ಕೊಂಡೇ ಮಿಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ದನಗಳು, ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ದನಗಳಿಗೂ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ವ ಲೀಗಲ್ ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆ.ಇ.ಡಿ.ಸಿ. ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೮೪ ರೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೫,೭೫೫ ಕಿಲೋವಾಟರ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟು ೧೨೯೧ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಆರವತ್ತುಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧,೩೨೨ ಮಂದಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪,೯೨೨ ಜನರು ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ

ತಕ್ಕಂಥ ನಿಗಮ ಎಂದರೆ ಈ ಕೆ.ಇ.ಡಿ.ಸಿ. ಇದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಎಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧,೨೯೧ ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಆಕ್ಟಿಯಲ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೧೧೫೩ ಸೊಸೈಟಿಗಳು. ಇವುಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವೂ ಕೂಡ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾಲೀಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಏದನ್ನೂರು ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಏದನ್ನೂರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆ.ಇ.ಡಿ.ಸಿ. ಪ್ರಾಪ್ಟಿಗೆ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪಾಡೇನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ಡೈರಿಯರಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂತು ನಾವು ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಪ್ರಥಮ ಬಂದಾಗ ಗುಲ ಗಾರ್ ದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೆ. ಇಡಿಸಿಯವರದು ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಇದು ಬಹುಶಃ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಂದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಎರಿಯಾದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಟು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಸಂಪದ್ವಿಯಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಇಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಈವತ್ತು ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇದನ್ನು ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಫೌಲ್ಟ್ರೀಸ್ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡ್ಸ್ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಮರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಂದು ಎರಡು ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬಡ್ಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಒಂದು ಅದರ ಹೆಸರು ಬಾಣಶಾಕ್ ಮತ್ತು ರಾಣಿಷೇವರ್. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ತಳಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೈಚಿಕ್ಸ್ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ತಳಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಇದು ತಪ್ಪು. ಇಡಿ ಇಂಟಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಚಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೇನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಡರನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಗಲ್ಫ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಎಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ನಾಡು ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದರಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆದಮೇಲೆ ಅದು ಏನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಪ್ಟೋ ಬಗ್ಗೆ ಬಬ್ಬರೆ ಬಬ್ಬೆ ವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಅನಿಮಲ್ ಫುಡ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಗೆ ರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರಮಂಗಲ ಲೇಔಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೪೯ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಯಂ.ಕೆ. ಯಿಂದ ಬ್ರಿಟನ್ ಟೇಮ್‌ನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಬಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು ೩೦ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಫೇರ್ ಕ್ಯಾಟಟಲ್ ಶೇಖರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೫ಲಕ್ಷ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ನ್ ಸ್ಕಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಳಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದುಂದು ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶ ಕೀಲಾರ ಬ್ರೀಡ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ ಎ. ಕುಣಿಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ಮೆಕರ್ ಹಾಗೂ ಮನಿರಾಬಾದ್ ಕೃಷ್ಣ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೀಡ್ ಫೈಟೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮತಮಾಹಲ, ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ದೇವಣಿ, ಇಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ರೀಡ್ ಫೈಟೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಲಾಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎ. ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ ಸಹಾ ಲಾರು ತಿಂಗಳು ಕಾಯಬೇಕೆಂದುತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪೂಜೆಯಾಗಿ ನಾವೇ ಏಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಫೀಜ್ ಡೈಯರ್ಸ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ತಯಾರು ಮಾಡ ಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವು ಶಿವಮೊಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಯಂ.ಕೆ.ಯಿಂದ ಸಮುದ್ರಯಾನ ದಲ್ಲಿ ಇವಿದ್ದು ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಕೊರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಹಾ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಚಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನೇಶ್ವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೂಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನ ಬೀಡನ್ನು ಅವೆಗೇಡ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಚಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಇದ್ದು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಶಿರಾಳಕೊಪ್ಪ, ಅಥಣಿ ಮತ್ತು ಗೋಕಾಕ್ ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಸ್ಟ್ರಾಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅನಿಮಲ್ ಡಸ್ಟಂಡರಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃದಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹೀಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-೪೪.೯೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಬೀದರ್-೩೫.೩೬ ಲಕ್ಷ, ಕೊಡಗು-೧೩.೧೧ ಲಕ್ಷ, ಹಾಸನ-೯೩.೨೩ ಲಕ್ಷ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೮೯.೨೯ ಲಕ್ಷ, ತುಮಕೂರು-೯೧ ಲಕ್ಷ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-೩೦ ಲಕ್ಷ,

ಕೋಲಾರ-೨೮ ಲಕ್ಷ, ಬಳ್ಳಾರಿ-೯೫ ಲಕ್ಷ, ಧಾರವಾಡ-೫೨ ಲಕ್ಷ, ಮೈಸೂರು-೨೫೪ ಲಕ್ಷ, ಬೆಳಗಂ
 ೫೦ ಲಕ್ಷ, ರಾಯಚೂರು-೨೦ ಲಕ್ಷ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ-೧೩ ಲಕ್ಷ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ-೨೫ ಲಕ್ಷ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ-
 ೧೫೫ ಲಕ್ಷ, ಬಿಜಾಪುರ-೧೬೭ ಲಕ್ಷ, ಮಂಡ್ಯ-೭೯ ಲಕ್ಷ, ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
 ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಬಲ್ ಸಬ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೧.೮೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ
 ಗಿರಿಜನರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೋಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಒಟ್ಟು ೧೫
 ಕೋಟಿ ೬೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟಾಂಪು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಒಂದು ನಿಗಮಕ್ಕೆ
 ಅನಿಮಲ್ ಹೆಸ್ಟೆಂಡರಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬ
 ಪಟ್ಟಿ ಸಹಾ ಇದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೈಡ್ರೋಪಕ್ ವಂದನೆಗಳು. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ
 ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಂ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾ
 ಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅನಂದ ಕುಂದ ಹೆಗ್ಗಡೆ
 ಯವರು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು
 ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಬಾಳು ಬಂಗಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
 ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಾಲಿನ ದರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತನಾ
 ಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಗ, ಅವರ ದನಕರುಗಳ ಮೇವಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಗ,
 ಆತನ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಾಲನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕ
 ವಾಗಬಾರದು. ಅವರಿಗೂ ಎರಡು ಕಾಸು ಬರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗ
 ಬೇಕು. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ
 ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.
 ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ
 ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬರೀ ೯೮ ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?
 ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು
 ಬೇಸರಗೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹೊಂದಿ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬೇಜವಾ
 ಬರಿಯಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆ
 ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಸಲ ೧೦ ಪರ್ರೆಂಟ್, ೧೫ ಪರ್ರೆಂಟ್ ಹಾಲನ್ನು ಕಟ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು
 ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಯನ್ನು ಎರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳ
 ಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ
 ಎರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡು
 ತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಆಶಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನ
 ದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ
 ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
 ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗ ಬಚ್ಚೇಗೌಡರು ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪುಟವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿಬಿಟ್ಟರು.
 ಸ್ವಾಮಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂತಹ ತನ್ನದೇ
 ಆದಂತಹ ಒಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರೈಗರವರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ
 ವಾದ. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು
 ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಫೋಲೊ ಮಾಡಿ
 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ
 ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದಿದೆ. ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಕಡೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ
 ದಲ್ಲಿ ಈ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಎಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡ
 ಬೇಕೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲರೂ
 ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣವೆಂದು. ಯಾವಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.
 ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡೋಣ. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್
 ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಹನ
 ವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ನಡವಳಿಕೆ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿರ

ತಕ್ಕ ಪ್ರೊಸಿಜರ್‌ನ್ನು ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಅದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ. ನಾವು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅವರು ಹೋಗಿ ಬರಲಿ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಾದರೂ ಈ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂತಹ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ವಿಶೇಷವಾದ ಗೌರವ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ದೂರವಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಮೊದಲನೆಯವನು, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ವರದಿಗಾರರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ question of granting higher scale of pay (Class-II) 2% ರಿಂದ ೧೫% ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಖಾತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

With regard to the Civil Services Bill which provides reservation of posts to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in all cadres, I would like to bring it to the kind notice of the hon. Members of this House that it is still under the scrutiny of the Law Department, Government of India. We have sent a good number of reminders, The moment it receives the assent of the President, I will see that it is implemented.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I shall now put the Demands to the vote of the House. The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of Demands inclusive of the sums granted on account be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March, 1982 in respect of Demand Nos. 4, 35 and 36.”

The Motion was adopted and the sums were granted

As ordered by the Chair, the motion of demands for grants adopted by the House are reproduced below.

DEMAND NO.4—ANIMAL HUSBANDARY AND DAIRY
DEVELOPMENT

“That a sum not exceeding Rs. 17,43,67,000 on Revenue Account and Rs. 1,61,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1982 in respect of ‘Animal Husbandary and Dairy Development.’”

DEMAND NO. 35—STATE LEGISLATURE

“That a sum not exceeding Rs. 1,65,84,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1982 in respect of ‘State Legislature.’”

DEMAND NO. 36—ADMINISTRATION OF JUSTICE

“That a sum not exceeding Rs. 8,28,30,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1982 in respect of ‘Administration of Justice.’”

MR. DEPT. Y SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet again tomorrow at 1,00 P.M.

The House stands adjourned at Fifty five minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 15th July 1981.